

**MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT "ALECU RUSSO", BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ**

Alecu RUSSO

BIOBIBLIOGRAFIE

Bălți, 2004

CZU 016:821.135.1
R 95

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Alecu Russo: Biobibliografie / Alcăt. E. Scurtu; Red. resp. E. Harconiță. - Ed. a 2-a, adăug. - Bałți, 2004. - 67 p.

ISBN 9975-931-37-5

Alcătuitor: **Elena Scurtu**

Culegere
computerizatã : **Elena Scurtu**
Vasile Secrieru

Tehnoredactare
computerizatã: **Iurie Pogrebneac**
Maria Fotescu

ISBN 9975-931-37-5

Alecu Russo a rămas și va rămîne, pentru generațiile posterioare lui, tînăr și înflăcărat, „scrutînd cu temeritate zările, înrolat cu entuziasmul și febrilitatea temperamentului său vulcanic în lupta pentru propășirea Patriei”.

În opera semnificativă a scriitorului ce va rezista pururea la coroziunea timpului, a ars și s-a topit o inimă onestă și nobilă.

Lucrarea de față cuprinde mai multe aspecte ce țin de viața și activitatea lui A. Russo: file de biografie, o concisă analiză a creației sale literare, bibliografia operei și literaturii, despre viața și activitatea scriitorului, materiale metodice.

Credem că, indicele va fi de mare folos profesorilor de limbă și literatură română, studenților, elevilor ce tind a cunoaște mai profund viața zbuciumată și creația nemuritoare a scriitorului pașoptist.

Va veni în ajutor și lucrătorilor din biblioteci în momentele de pregătire a diverselor activități culturale.

Lucrarea de față este o modestă contribuție bibliografică, la a II ediție, consacrată Jubileului de 185 de ani de la nașterea scriitorului, numele căruia este purtat cu mîndrie și cinste de Universitatea bălțeană din anul 1959.

În logoul bibliotecii se înscrie chipul lui A.Russo, o copie exactă a monumentului, executat de sculptorul Igor Cozlov, meritul inaugurării căruia revine lui Ion Borșevici, rectorul Institutului Pedagogic în anii 1967-1975.

APRECIERI CRITICE

Trecut-au junele poet ca un meteor de abia zărit pe cerul Patriei sale, însă numele lui va crește cu timpul și va străluci glorios...

V. Alecsandri

Alecu Russo mi-a fost un bun prieten și aș fi prea fericit de a-l face cunoscut compatrioților, precum și merită, cât a fost el în viață, nu s-a gândit a cerca să ia loc între autorii moderni din Principate, deși avea destule cunoștințe și talentul ca să se poată ridica cât mai sus.

V. Alecsandri

Alecu Russo este unul din acei tineri, care a început și susținut lupta generației nouă în contra obiceiurilor ruginite a societății vechi, el avea mult spirit, mult talent...

V. Alecsandri

Și Russo, capul cel mai teoretic al acestei școli critice, adeverește de repetate ori constatarea pe care am făcut-o, că Moldovei i se datorește cultura românească așa cum e astăzi...

G. Ibrăileanu

...Puțin cunoscut de generația care a urmat, abia azi numele lui începe a pătrunde... După ce a rămas definitiv stabilit, că lui i se datorește vestita „Cântare a României”.

M. Sadoveanu

Delicata organizație a lui Russo, în care nu este simț să nu vibreze, ne aduce în față imaginea unui om viu sensibil, pe care gustul modern îl va prefera poate sublimului poet

romantic. Imaginația scriitorului va profita de finețea simțurilor sale...

T. Vianu

Este un cunoscător perfect... E un contemplativ lucid, spiritual, cu o repede asociație între lucruri aparent dispărute...

G. Călinescu

Trecerea lui Russo prin viață a fost scurtă, atingând abia patru decenii, dar contribuția lui – în acest răstimp – e neîndoioasă. Ceea ce izbește de la prima vedere e identitatea lui desăvârșită cu epoca și anume nu numai pe anumite laturi ale operei și acțiunilor lui, ci pe toate fețele acesteia...

A. Dima

Russo are marele merit de a fi încercat să scoată anumite legi despre dezvoltarea literaturii, despre rolul ei social educativ și cognitiv...

V. Coroban

Russo a fost o inteligență critică, reprezentativă, utilă... un polemist viguros, admirabil prin justetea și înlănțuirea argumentelor...

Ș. Cioculescu

Distingându-se printr-o înaltă ținută artistică, unită cu o rară bogăție de idei, opera lui A. Russo înfruntă vremile, rămânând mereu tînără și plină de vigoare.

I. Vasilescu

Lung și anevoios a fost drumul pe care a trebuit să-l parcurgă opera modestului și discretului Alecu Russo până se poate impune ca una dintre cele mai semnificative și reprezentative ale literaturii noastre pașoptiste, până ce scriitorul să-și ocupe locul meritat astăzi aproape necontestat

de nimeni, alături de personalități ale generației lui de talia unui Mihail Kogălniceanu sau unui N. Bălcescu.

E. Boldan

ALECU RUSSO: FILE DE BIOGRAFIE

Figura lui A. Russo este una din cele mai înălțătoare în literatura română din sec.XIX. Concepțiile sale pătrunzătoare despre literatură, limbă, folclor, conturul artistic neobișnuit al prozei sale l-au plasat în rândul scriitorilor de mare prestigiu.

Născut în anul 1819, în familia boierului Iancu Russu, locul nașterii nu se cunoaște cu precizie. Din lucrarea „Amintiri” aflăm că este vorba de „un sat frumos rășchirat între grădini și copaci pe o vale a codrilor Bâcului, cu un păr mare în mijloc”. Această vale lungă de vreo 130 km trecea prin ținutul Chișinăului.

Viitorul scriitor și-a petrecut copilăria în mijlocul naturii fermecătoare a Moldovei și a oamenilor simpli de la țară, de la care a auzit primele povești și cântece populare.

Devotamentul, dragostea pentru țară și poporul ei viteaz au încolțit în inima scriitorului în acei ani idilici ai copilăriei sale.

În 1829, la vârsta de 10 ani, a plecat la studii în Elveția. Învățătura lui aici a durat aproape 7 ani. A studiat la școala lui Francois Naville, unde a primit o educație aleasă. În această perioadă Russo face primele încercări literare. În 1835, ia calea spre Viena pentru a studia comerțul. Aici s-a ocupat mai mult de politică și literatură. Scrie oda „La mort d’Alibaud” cu un vădit caracter revoluționar.

Anii petrecuți în țările din străinătate cu natura lor frumoasă și arhitectura monumentală au lăsat urme în sufletul scriitorului. Se va întoarce mereu cu gândul la această perioadă fericită din viața sa.

Întors în Patrie se stabilește la una din moșiile tatălui său, trăind în parte și la Iași. Simțind că se sufocă, în atmosfera de saloane, întreprinde o serie de călătorii, în cursul cărora cunoaște mai profund viața oamenilor de la munte, admiră natura Moldovei, descoperă adevărate tezaure ale folclorului, pentru care a nutrit o mare afecțiune.

La sfârșitul anilor ’30 face cunoștință cu V. Alecsandri și M. Kogălniceanu, între ei se încheagă o prietenie de viață bazată pe sinceritate și idealuri comune: dorul de libertate și propășire.

Bardul de la Mircești vede în A. Russo un om „de un caracter original, de un spirit viu, de o inimă generoasă, înzestrat cu o imaginație bogată, capabil să servească idealurilor noi”.

Din cauza concepțiilor diferite A. Russo rupe definitiv cu tatăl său în anul 1841. Grație unei rezoluții domnești este numit asesor la Judecătoria Piatra Neamț. Activitatea de funcționar însă nu-i aduce nici o satisfacție.

Reia iarăși calea călătoriilor anterioare prin munți și sate. În anul 1844 este destituit din postul de asesor și se reîntoarce la Iași. Viața lui A. Russo din această perioadă este mai puțin cunoscută cercetătorilor. Cert este faptul că A. Russo este preocupat de viitorul și progresul Patriei. Participă la întrunirile de la Mânjina, moșia lui C. Negri, unde se urzeau viitoarele acțiuni revoluționare. Aici îl cunoaște pe N. Bălcescu, ce-i devine prieten de viață.

În perioada de până la 1848, tinerii progresiști căutau să materializeze ideile înaintate ale epocii, contribuiau mult la dezvoltarea științei și artei, presei și teatrului național.

Natura combativă, setoasă de progres a lui A. Russo înflorește în acest mediu revoluționar. Scrie mai multe opere printre care „Piatra teiului”, „Stânca corbului”, „Studii naționale”, „Critica criticii”, „Iașii și locuitorii lui în 1840”, 2 vodeviluri „Băcălie ambițioasă” și „Jâgnicerul Vadră”. Ultimul este cauza exilării scriitorului la Mănăstirea Soveja. Cu vechea sa pasiune pentru folclor valorifică aici creația populară. Culege nemuritoare baladă „Miorița”. În 1846, este eliberat și se reîntoarce la Iași.

Între timp sosește anul 1848, anul revoluției burgheze. A. Russo este printre cei din fruntea ei. Speranțele luptătorilor însă sunt spulberate. Teroarea declanșată de domnitor stinge revoluția. Ostașii ei fideli pornesc pe calea refugiului. Russo pleacă în Bucovina unde continuă lupta începută. Cu o misiune specială pleacă la Viena, apoi la Paris. Dorește să se întoarcă în Moldova, dar riscă să fie arestat și se oprește la Sibiu. Participă la Adunarea de pe Câmpia Libertății din Blaj. Este impresionat de unitatea românilor de aici. Trăiește niște clipe înălțătoare. Din Blaj coboară la Brașov, unde desfășoară o activă agitație revoluționară în diferite publicații de presă. Imprudent în

activitatea sa se trezește arestat și dus la închisoarea din Cluj. După ce și-a recăpătat libertatea pleacă la Paris, unde militează pentru aceleași idei.

După trei ani de priebugie se întoarce la Iași și se ocupă de literatură. Apar „Amintirile”, „Cugetările”, „Poezia populară”, „Cântarea României”...

Dela Alecu Russo, a rămas o bogată bibliotecă. Ea cuprindea, pe lângă diferite manuscrise, următoarele cărți: Letopisețul Moldovenesc, de M. Kogălniceanu (desigur ed. 1852), Istoria Românilor, de Vaillant (desigur: La Roumanie, Paris 1844, 3 vol.), Istoria lumii nemțești, de Krim; cărți de Alecsandri, Conachi, C. Negruzzi, Hrisoverghi; cărți de drept, geografie, etc.

Dar, ce păcat! Atât cărțile, cât mai ales manuscrisele bibliotecii lui Russo s'au pierdut. Le cunoaștem numai dintr'o înregistrare oficială a lor, făcută de autorități.

Completa uitare de sine a dus la înrăutățirea sănătății sale. La 4 februarie 1859, Russo trece la cele veșnice, s-a sfârșit o viață zbuciumată asemănătoare unei bărci pe o mare furtunoasă. În fața morții, părăsindu-și prietenii, își afirmă încă o dată patriotismul: „Curaj, prieteni, deșteptați-mi Patria, dacă vreți să dorm în pace”. Această afirmație rezumă întreaga viață a lui A. Russo.

Biserica Bărboi din Iași unde se află mormântul lui
Alec Russo

ORIZONTURILE CREAȚIEI LITERARE

Primele sale încercări literare A. Russo le face la vârsta fragedă în timpul studiilor în străinătate, scriind oda „La mort D'Alibaud”, ce număra 14 strofe și epitaful. Poezia nu s-a păstrat. Cunoaștem doar că a fost consacrată luptei pentru libertate.

Călătoriile întreprinse de scriitor la reîntorcerea în Patrie au făcut să apară scrierile „Piatra Teiului” și „Stânca corbului”. Ele îmbogățesc folclorul român cu câteva legende și balade despre haiducul I. Chetragu.

Descrierea priveliștilor Moldovei, conturarea neîntrecutului portret fizic al țaranului de la munte denotă dragostea și admirația scriitorului pentru Patria sa și oamenii săi harnici.

Lucrările enumerate mai sus ni-l înfățișează pe A. Russo cu un fin spirit de observație și o bogată măiestrie artistică.

„Iași și locuitorii lui în 1840” este a doua scriere însemnată a lui Russo. Lucrarea zugrăvește panorama capitalei Moldovei sub diferite aspecte: înfățișarea geografică a orașului, câteva date istorice, redarea portretelor tipice ale locuitorilor.

A. Russo se dovedește a fi un „observator-filosof” cu aptitudini de cercetare a locurilor și oamenilor, dăruindu-le acestora din urmă învățături folositoare pentru desăvârșirea lor morală.

Russo stigmatizează boierimea retrogradă, care se opune propășirii Patriei, scoate în evidență obtuzitatea și cosmopolitismul ei.

Scriitorul pledează pentru egalitatea dintre națiuni și popoare. Astfel în anul 1840, Russo îmbogățește literatura română cu încă o lucrare și anume „Studii naționale”, care conține câteva povestiri despre haiduci, vechea temă preferată a autorului.

A. Russo elogiază faptele nemuritoare ale voinicilor care au făcut ca „Moldova să aibă anele sale, scrise pe frunzele codrilor, evocă figuri renumite de haiduci, cântate în creația populară, râde cu o ironie vădită de boierii jefuiți de bravii haiduci”.

Prima lucrare publicată în timpul vieții scriitorului a fost „Critica criticii” – un răspuns lui D. Gusti, ce-i criticase piesa „Băcălia ambițioasă”, Russo știe să polemizeze și să argumenteze faptele, dând un reproș binevenit criticului Gusti.

Russo ridică în articol și valoroase probleme de teorie și critică literară, luptă pentru un repertoriu dramatic național, pentru o literatură națională, inspirată din istoria și viața de toate zilele.

La baza literaturii și criticii literare trebuie să stea „cunoștința omului de când se naște și până moare”. Cu competență vorbește despre tipizarea artistică.

În timpul aflării sale la Mănăstirea Soveja, unde a fost exilat, A. Russo scrie jurnalul „Soveja”. Deapănă în lucrare povestea exilului său: sosirea, ocupațiile de aici, aruncând ironii mușcătoare la adresa stăpânirii. Imediat după 1846 apare studiul „Poezia populară”. Russo arată că folclorul are o importanță documentară și estetică. „Datinile, poveștile, muzica și poezia sunt arhivele popoarelor. Cu ele oricând se poate reconstitui trecutul întunecat”. Poezia populară „trebuie să fie obiectul studiilor noastre serioase, dacă vrem să aflăm cine am fost și cine suntem”. Adevărata literatură trebuie să aibă ca sursă de inspirație folclorul cu patriotismul său, cu particularitățile sale artistice neîntrecute. Studiul propune și o clasificare a poeziei populare în cântece bătrânești, haiducești, doine și hore.

Cei mai rodnici ani de activitate literară sunt anii '50, acum apar „Cugetările”, „Amintirile”, „Cântarea României”. Problema centrală a „Cugetărilor” este cea a limbii, problemă despre care A. Russo a scris și în alte lucrări. Combate cu vehemență opiniile greșite ale fabricanților de sisteme lingvistice, argumentând dialectic concluziile sale: „... lumea merge înainte și nu se poate întoarce”.

Russo apără slavonismele în limba română, ridică just și cu pricepere problema neologismelor, subliniază că adevărata limbă literară ce consemnează „sporul de idei al civilizației” este „bogăția săracului”.

„Amintirile” lui A. Russo cuprind 2 părți:

1. Amintiri din copilărie și adolescență; 2. Amintiri istorice.

Cu un duios sentiment de nostalgie își amintește scriitorul de satul natal pe Valea Bâcului cu oamenii lui generoși, de obiceiurile de atunci, de perioada studiilor din străinătate. Amintirile istorice se îndreaptă spre cele mai importante evenimente din istoria Patriei. Autorul împarte istoria în două perioade: 1. Epoca până la Petru cel Mare; 2. Epoca după Petru cel Mare până la 1829. Prima epocă este una de înflorire, iar cea de-a doua a decăderii. Evidențiază 2 persoane importante din epoca a doua: Tudor Vladimirescu și Ionică Tăutu. „Amintirile” îl prezintă pe Russo ca un adevărat filosof al istoriei, cugetător și psiholog.

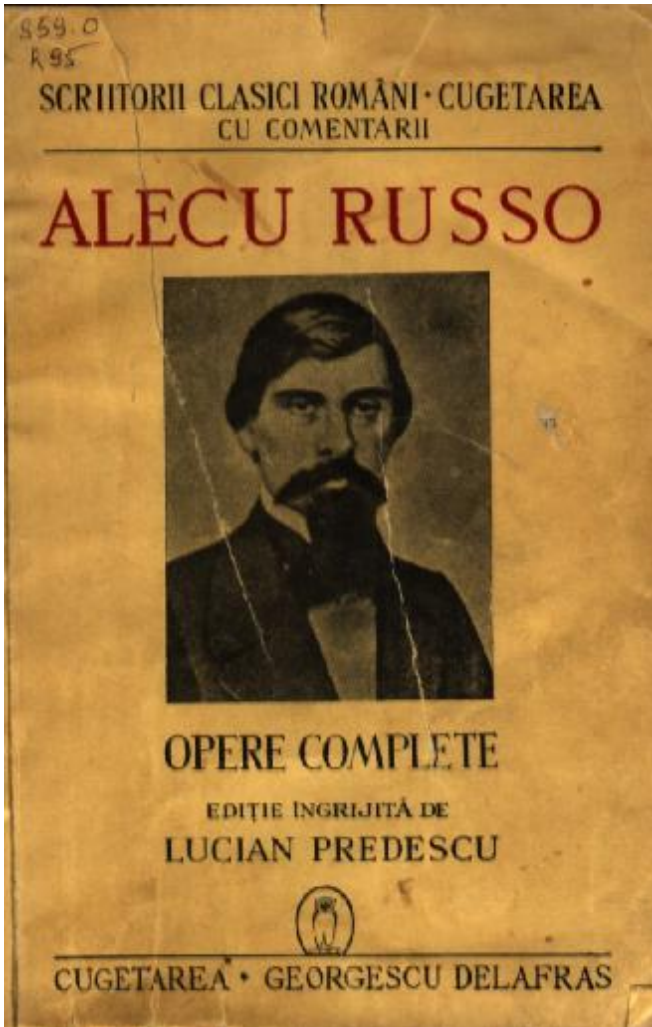
Creația lui Russo atinge cele mai înalte culmi prin poemul „Cântarea României”. Poemul constituie un adevărat manifest revoluționar ce cheamă masele să continue lupta pentru idealurile revoluției de la 1848. Autorul îndeamnă cu înflăcărare pe feciorii țării să-și oțelească brațele pentru încercarea de pe urmă, surparea orânduirii crude și nedrepte. Parafrazând parcă o doină populară, expresia vieții, încercărilor și speranțelor omului muncii, autorul plânge durerea plugarilor oprimați și proclamă dreptul celor asupriți la lupta cea sacră. De la verset la verset, topindu-se într-un refren zburciuit și îndurerat, zbor răscolitoare interogații, atingând cele mai ascunse coarde ale sufletului cititorului: „Pentru ce gemi și țipi, țară bogată? ...Pentru ce fața ta e îmbrobodită? ...Pentru ce curg lacrimile tale?”.

A. Russo aude dangătul lanțurilor căzânde, vede brațele încordându-se și hotărârea înscrisă pe fețele oprimaților. Poemul abundă în imperative impetuoase, ce, repetându-se în mai multe versete, se topesc într-un apel tumultuos și energic, patetic și solemn, scaldat în speranța mântuirii: „Cinge-ți coapsa, țară română... și-ți întărește inima... miază-noapte și miază-zi, apusul și răsăritul, lumina și întunericul... s-au luat la luptă... urlă vijelia de pe urmă... duhul Domnului trece pe pământ”.

Opera lui A. Russo va rămâne nemuritoare. Ea a adus în literatură adevăratul patriotism, dragostea de țară și popor.

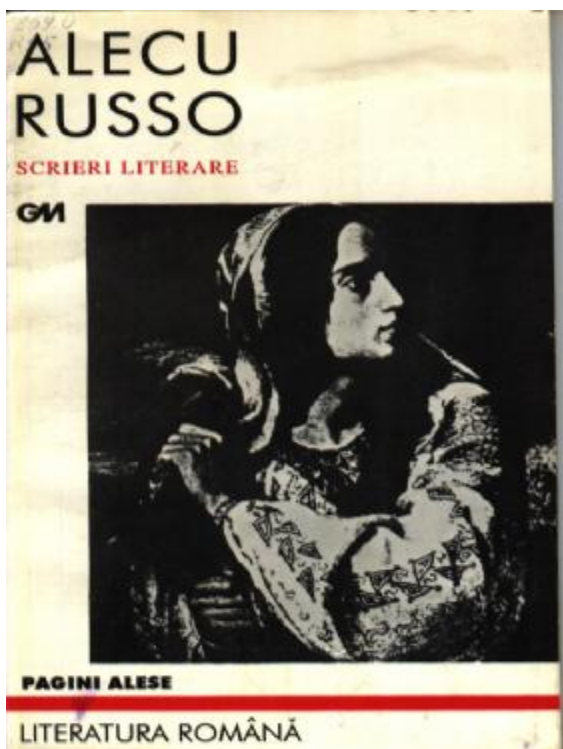
OPERA LUI ALECU RUSSO

1. Russo, Alecu. Opere complete / Alecu. Russo; Coment. de Lucian Predescu. - București: Ed. Cugetarea-Georgescu Delafras, S.a. - 360 p. - (Scriitori clasici români cu coment.).

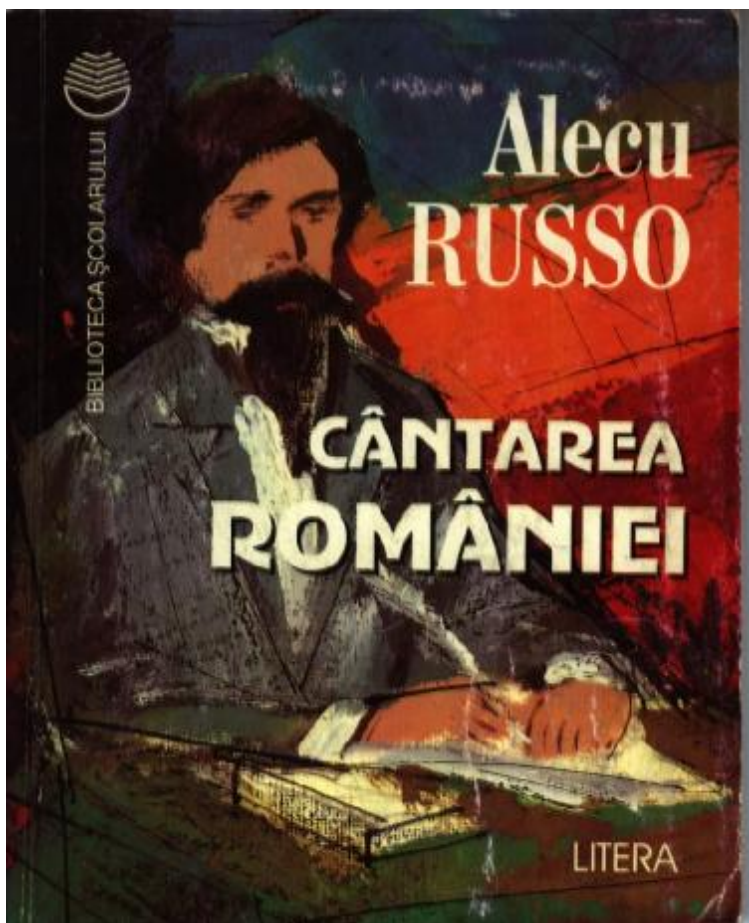

2. Russo, A. Opere / A. Russo; Pref. și coment. de I. Vasilenco, F. Levit. - Ed. a 2-a. - Ch.: Cartea Moldovenească, 1967. - 348 p. - (Clasicii lit. mold.). - Cu caract. chir.
3. Russo, A. Opere / A. Russo; Ed. îngrijită de E. Levit; St. introd. de E. Levit, I. Vasilenco. - Ch.: Lit. artistică, 1989. - (Clasicii noștri). - Cu caract. chir.
4. Russo, A. Opere alese / A. Russo; St. introd. de E. Boldan. - București: Ed. pentru Lit. și Artă a Uniunii Scriitorilor din R.P.R., 1950. - 176 p.
5. Russo, A. Opere alese / A. Russo; Alcăt. și red. I. Vasilenco. - Ch.: Cartea Moldovenească, 1955. - 353 p., 1 f. portr. - Cu caract. chir.
6. Russo, A. Scrieri / A. Russo; Coment. de P.V. Haneș. - Craiova: Scrisul românesc, 1937. - 267 p., 5 f. Portr. și facs. - Bibliogr.: P. XCI-XCII. - (Clasici români comentați).
7. Russo, A. Scrieri / A. Russo; Publ. de P.V. Haneș. - București: Inst. de arte graf. Carol Goll & Rasidescu, 1908. - XVIII, 432 p., 1 f. portr. și 7 f. facs.
8. Russo, A. Scrieri / A. Russo; Pref. de G. Bogdan-Duică. - București: Minerva, 1910. - XII, 252 p., 1 portr.
9. Russo, A. Scrieri. Cugetări. Amintiri. Cântarea României / A. Russo; St. introd. de P.V. Haneș. - București: Ed. Tipogr. române unite, 1935. - 273 p.
10. Russo, A. Scrieri alese / A. Russo. - București: E.S.P.L.A., 1956. - 368 p., 1 f. portr. - (Bibl. pentru toți).

11. Russo, A. Scrieri alese / A. Russo; Ed. îngrijită și pref. de S. Radian. – București: Ed. Tineretului, 1959. – 239 p. – Bibliogr. p. 231-233. – (Bibl. școlarului).
12. Russo, A. Scrieri alese / A. Russo; St. introd. și note de G. Șerban. – București: E.S.P.L.A., 1959. – XLIII, 344 p., 3 f. pl. și 1 f. facs.
13. Russo, A. Scrieri alese / A. Russo; St. introd. și note finale de T. Virgolici; Ed. îngrijită de G. Șerban. – București: Albatros, 1970. – 367 p. – Bibliogr.: P. 357-364. – (Lyceum).
14. Russo, A. Scrieri alese. Omul. Opera. Comentarii / A. Russo; Ed. îngrijită de E. Boldan. – București: Ed. de Stat, 1948. – 244 p. – (Bibl. de buzunar).

15. Russo, Alecu. Scrieri literare / A. Russo; Ed. îngr., postf., tab. cronol. și ref. crit. de T. Vârgolici. – București: Gramar, 1996. – 144 p. – (Pagini alese. Literatura română; 100+1).
16. Russo, A. Scrieri postume / A. Russo; Publ. de P.V. Haneș; Trad. de V. Alecsandri. – Craiova: Scrisul românesc, 1940. – XVIII, 174 p., 4 f. facs. – (Clasicii români comentați).
17. Russo, A. Aduceri aminte / A. Russo; Ed. îngrijită de P.V. Haneș. Ed. a 2-a. – București: Ed. Soc. „Coresi”, 1919. – 16 p. – (Bibl. Basarabiei).
18. Russo, A. Cântarea României. Poezia populară și altele / A.Russo; Ed. publ. de P.V. Haneș. – București: Ed. librăriei Leon Alcaloy, 1909. – 87 p. – (Bibl. pentru toți).
19. Russo, A. Cântarea României. Poezia populară și altele / A.Russo; Ed. publ. de P. Haneș. – București: Ed. librăriei „Universală” Alcaloy, 1924. – 86 p. – (Bibl. pentru toți).
20. Russo, A. Cântarea României. Amintiri / A. Russo; Ed. îngrijită de I. Pillat. – București: Cartea românească, 1936. – 48 p. – (Pagini alese).
21. Russo, A. Cântarea României. Amintiri / A. Russo; Ed. îngrijită de I. Pillat. – București: Cartea românească, 1944. – 44 p. – (Pagini alese).

22. Russo, A. Cântarea României / A. Russo. – Ed. a 5-a. – București: Ed. Inst. de arte graf.; Ed. Minerva, 1902. – 62 p. – (Bibl. populară „Minerva”).
23. Russo, A. Cântarea României / A. Russo; St. intr. de N.I. Apostolescu. – București: Inst. de arte graf. „Flacăra”, 1914. – 55 p. – Pe foia de titlu aut. N. Bălcescu.
24. Russo, A. Cântarea României / A. Russo; Introd. de L. Blaga. – București: Cultura națională, 1924. – 70 p., 1 f. portr. - (Cartea cea bună).

25. Russo, A. Cîntarea României. / A. Russo. - București: Imprimeria centrală, 1941. – 37 p. – (Bibl. „Sentinela”).
26. Russo, A. Cîntarea României / A. Russo; Ed. îngrijită și pref. de S. Radian. – București: Ed. Tineretului, 1957. – 192 p. – (Bibl. școlarului).
27. Russo, A. Cîntarea României / A. Russo; Pref. de G. Sanda, G.G. Ursu. – București: Ed. Tineretului, 1962. – 248 p. – (Bibl. școlarului).
28. Russo, A. Cîntarea României / A. Russo; Ed. îngrijită și pref. de G. Șerban. – București: Ed. pentru lit., 1969. – 95 p., 1 f. portr.
29. Russo, A. Cîntarea României / A. Russo; Pref. de T. Vîrgolici. – București: Minerva, 1971. – XXVI, 286 p. – Bibliogr. p. 275-283.
30. Russo, A. Cîntarea României / A. Russo; Selecț., postf. și bibliogr. de T. Vîrgolici. – București: Minerva, 1974. – 274 p. – (Arcade).
31. Russo, A. Cîntarea României / A. Russo; Selecț., postf. și bibliogr. de T. Vîrgolici. – București: Minerva, 1980. – 184 p. – (Arcade).
32. Russo, A. Cîntarea României. / A. Russo. – București: Ed. Ion Creangă, 1981. – 223 p. – (Bibl. școlarului).
33. Russo, A. Cîntarea României / A. Russo; Ed. îngrijită de G. Șerban; Pref. și table cronol. de Regman. – Ed. a 3-a. – București: Minerva, 1985. – XLVIII, 320 p. – (Bibl. pentru toți).
34. Russo, A. Cîntarea României / A. Russo; Pref., note de A. Macovei. – București: Albatros, 1985. – LXII, 58 p. – (Lyceum. Texte comentate).

35. Russo, A. Cântarea României / A. Russo. – Ch.: Ed. de Stat a Moldovei, 1956. – 45 p. – Cu caract. chir.
36. Russo, A. Cântarea României / A. Russo. – Ch.: Litera, 1998. – 326 p.
37. Russo, A. Cântarea României; Piatra Teiului; Poezia populară; Cugetări / A. Russo. – București: Garamond, 1996. – (Bibl. elevului).
38. Russo, A. Cântarea României; Piatra Teiului; Poezia populară; Cugetări / A. Russo. – București: Garamond, 2002. - 136 p. – (Bibl. elevului).
39. Russo, A. Cântarea României: poem în proză / A. Russo; I. Cîrmu. – Ch.: Litera, 1998. – 326 p. – (Bibl. școlarului; 84).
40. Russo, A. Cugetări / A. Russo; Postf. și bibliogr. de M. Zamfir. – București: Minerva, 1977. – 216 p. – (Bibl. pentru toți).
41. Russo, A. Cugetări: (Fragm.) / A. Russo // Strategia civică. – 2000. – Nr.3. – P. 34-35.
42. Russo, A. Cugetări: (Fragm.) / A. Russo // Tradiție și inovație: Idei și atitudini literare / St. și antologie de Florin Mihăilescu. – București, 1975. – P.7-8.
43. Russo, A. Cugetări și amintiri / A. Russo; Art. intr. de I. Vasilenco. – Ch.: Cartea Moldovenească, 1959. – 163 p. – Cu caract. chir.
44. Russo, A. Cugetări și amintiri / A. Russo; Ed. publ. de P.V. Haneș. – București: Ed. Librăriei Leon Alcoloy, S.a. – 112 p. – (Bibl. pentru toți).

45. Russo, A. Iașii și locuitorii lui în 1840 / A. Russo; Tălmăcire M. Sadoveanu // Viața românească. – 1912. – Nr.9. – P. 292-314.
46. Russo, A. Piatra corbului. Soveja / A. Russo; Trad. de V. Alecsandri, A. Odobescu. – București: Socec, 1908. – 86 p. – (Bibl. românească enciclopedică).
47. Russo, A. Piatra Teiului. Iașii în 1840 / A. Russo; Tălmăcire de M. Sadoveanu. – București: Minerva, 1915. - 106 p. – (Bibl. „Minerva”).
48. Russo, A. Piatra Teiului: Scrieri alese / A. Russo; Ed. îngrijită și table cronol. de G. Șerban; Pref. de D. Păcurariu. – București: Ed. pentru lit., 1963. – XXVII, 348 p. – (Bibl. pentru toți).
49. Russo, A. Piatra Teiului: Scrieri alese / A. Russo; Ed. îngrijită și prefațată de Geo Șerban. – Ch.: Hyperion, 1991. – 285 p. – (Aleea clasicilor).
50. Russo, A. Piatra Teiului și alte scrieri: Legende, amintiri, studii critice / A. Russo; Pref. de E. Levit. - Ch.: Lit. artistică, 1984. – 116 p. – (Bibl. școlarului). – Cu caract. chir.

51. Russo, A. Poezia populară / A. Russo // Literatură și cunoaștere: Antologie. – București, 1975. – Vol.4. - P.21-27.
52. Russo, A. Studii moldovănești / A. Russo // Spiritul militant al literaturii române: Antologie. – București, 1976. – P.24-26.

CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND VIAȚA ȘI OPERA

53. Alecsandri, Vasile. Alecu Russo / V. Alecsandri // File de istorie literară: Evocări. – București, 1972. – P.54-56.
54. Alecsandri, Vasile. Alecu Russo / V. Alecsandri // Istoria literaturii române în evocări. – București, 2001. – P.75-79.
55. Alecu Russo (1819-1859) // Documente: St. și doc. – București, 1973. – P.338-364.
56. Alecu Russo (1819-1859) // Istoria ilustrată a literaturii române: Album de Boris Crăciun. – Iași, s.a. – P.37.
57. Alecu Russo: St. și art. / Soc. de șt. filol. din R.S.R. – București, 1970. – 128 p.
58. Alecu Russo // Interferențe. – București., 1973. – P.121-132.
59. Alecu Russo // Istoria literaturii române moderne. – București, 1971. - P.64-68.
60. Alecu Russo // Istoria literaturii române / Com. și red. de Al. Dima. – București, 1968. – Vol.2. De la școala ardeleană la Junimea. – P.489-506.

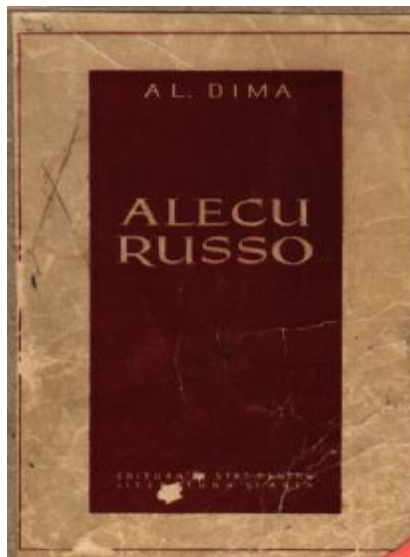
61. Anghelescu, M. Alecu Russo sau literatura ca expresie a vieții unei nații / M. Anghelescu // România literară. – 1989. - Nr.12. – P.12-13.
62. Anghelescu, M. Un imn emoționant al încrederii în geniul poporului / M. Anghelescu // Scînteia. – 1984. - Nr.12. – P.4.
63. Balmuș, P. „Acel ostaș al propășirii” / P. Balmuș // Nistru. - 1974. – Nr.1. – P.146-147. – Cu caract. chir.
64. Balmuș, P. Promotor neobosit al românismului: [despre transcrierea și rostirea numelui scriitorului Alecu Russo (Rusu) / P. Balmuș // Contrafort. – 1994. – Nr.1. – P.8; Nr.2. – P.9.
65. Boțu, P. Al propășirii vrednic ostaș // Boțu P. Cercurile trunchiului. – Ch., 1979. – P.31-39. – Cu caract. chir.
66. Boțu, P. Florile recunoștinței: [A.Russo și posteritatea] / P.Boțu // Studii și materiale despre Alecu Russo. – Ch., 1973. – P.3-9.
67. Cantemir, Traian. Opinii despre primele scrieri ale lui Al. Russo / Traian Cantemir // Studii de literatură. – Iași, 1983. – P.38-49.
68. Cardaș, Gh. Alecu Russo / Gh. Cardaș // Istoria literaturii românești. – București, 1939. – P.332-335.
69. Călinescu, G. Al. Russo / G. Călinescu // Istoria literaturii române. – București, 1941. – P.182-186.
70. Călinescu, G. Alecu Russo / G. Călinescu // Istoria literaturii române: Compendiu. – București, 1968. – P.78.

71. Călinescu, G. Al. Russo / G. Călinescu // Istoria literaturii române: De la origini pînă în prezent. – Craiova, 1993. – P.191-194.
72. Cernatoni, A. Alecu Russo / A. Cernatoni // Contemporanul. – 1984. – Nr.31. – P.15.
73. Cibotaru, S. Alecu Russo și contemporaneitatea // Cibotaru S. Mesajul social al literaturii. – Ch., 1977. – P.403-415. – Cu caract. chir.
74. Cibotaru, S. Alecu Russo și contemporaneitatea // Cibotaru S. Scrieri alese. – Ch., 1985. – P.416-427. – Cu caract. chir.
75. Cimpoi, Mihai. Alecu Russo între tradiție și modernitate / Mihai Cimpoi // Rev. de lingvistică și șt. literară. – 1995. – Nr.2. – P.17-20.
76. Cimpoi, Mihai. Alecu Russo, „ruginitul” modern // Cimpoi Mihai. O istorie deschisă a literaturii române din Basarabia. – Ch., 1996. – P.51-55.
77. Ciobanu, V. Al. Russo // Ciobanu V. Poporanismul – geneză, evoluție, ideologie. – București, 1946. – P. 136-139.
78. Ciocanu, Aurel. Viața scrisă pe frunzele codrilor: Alecu Russo – 180 / Aurel Ciocanu // „a” MIC: magazin il. pentru copii și adolescenți. – 1999. – Nr.3. – P.3.
79. Ciocanu, Ion. Alecu Russo: un exemplu perpetuu / Ion Ciocanu // Destin românesc. – 1995.- Nr. 1. – P.71-78. – Rez. în lb. engleză.
80. Ciocanu, Ion. Alecu Russo și românitatea noastră / Ion Ciocanu // Lit. și arta. – 1994. – 11 aug. – P.4.

81. Ciocanu, Vasile. Familia Russo în Basarabia / Vasile Ciocanu // Rev. de st. și teorie literară. – 1994. – Nr.1. – P.337-345.
82. Cioculescu, Ș. Alecu Russo / Ș. Cioculescu, V. Streinu, T. Vianu // Cioculescu Ș. Istoria literaturii române moderne / Ș. Cioculescu, V. Streinu, T. Vianu. – București, 1944. – P.71-76.
83. Cioculescu, Ș. Alecu Russo / Ș. Cioculescu, V. Streinu, T. Vianu // Cioculescu Ș. Istoria literaturii române moderne / Ș. Cioculescu, V. Streinu, T. Vianu. – București, 1985 – P.60-63.
84. Cioculescu, Ș. Alecu Russo / Ș. Cioculescu // România literară – 1984. - Nr.5. – P.7.
85. Cioculescu, Șerban. Al. Russo // Cioculescu Șerban. Varietăți critice. – Ch., 1997. – P.86-92.
86. Corbu, H. Alecu Russo; Alecu Russo și cultura populară; Alecu Russo: militantul și omul de cultură // Corbu H. Scriitorul și procesul literar. - Ch., 1980. – P.80-114. – Cu caract. chir.
87. Corbu, H. Militantul și omul de cultură / H. Corbu // Lit. și arta. - 1979. – 29 mart. - P.80-114. – Cu caract. chir.
88. Corbu, H. Reprezentant de vază al nemuririi moldovenești / H. Corbu // Comunistul Moldovei . - 1969. – Nr.2. - P.41-45. – Cu caract. chir.
89. Cornea, P. Secretul lui Alecu Russo // Cornea P. Oamenii începutului de drum: St. și cercet. asupra epocii pașoptiste. – București, 1974. – P.99-107.
90. Cornea, P. Alecu Russo // Cornea P. Gîndirea românească în epoca pașoptistă (1830-1860) / P. Cornea, M. Zamfir. – București, 1969. – Vol.2. - P.333-360.

91. Coroban, V. Ostașul propășirii / V. Coroban // Cultura Moldovei. – 1959. – 5 febr. – Cu caract. chir.
92. Coroban, V. Russo Alecu / V. Coroban, P. Covcegov // Enciclopedia sovietică moldovenească. – Ch., 1976. – Vol.6. – P.30-31. - Cu caract. chir.
93. Covcegov, P. Alecu Russo: Despre viața și activitatea social-politică / P. Covcegov. – Ch.: Cartea Moldovenească, 1975. – 114 p. – (Gînditorii moldoveni). - Cu caract. chir.
94. Crăciun, Gheorghe. Alți prozatori pașoptiști și postpașoptiști: Mihail Kogălniceanu, Alecu Russo, Nicolae Bălcescu, Ion Ghica / Gheorghe Crăciun // Crăciun Gheorghe. Istoria didactică a literaturii române. – Ch., 1997. – P.121-124.
95. Crăciun, Boris. Pe urmele lui Alecu Russo / Boris Crăciun, Dumitru Vacariu. Pe urmele scriitorilor din vatra limbii române. - Iași, 2003. – P.40-41.
96. Darie, M. Blazonul unui neam / M. Darie // Lit. și arta. – 1984. – 15 mart. – P.4. – Cu caract. chir.
97. Densușianu, O. Alecu Russo // Densușianu O. Evoluția estetică a limbii române. – București, 1925. – P.165-177.
98. Densușianu, O. Alecu Russo // Densușianu O. Literatura română modernă. – București, 1943. – P.368-379.
99. Densușianu, O. Alecu Russo // Densușianu O. Literatura română modernă. – București, 1985. – P. 267-276.

100. Dima, A. Alecu Russo / A. Dima. – București: Ed. de Stat pentru lit. și artă, 1957. - 281 p.
101. Documente: St. și doc / Ed., note, glosar de Gh. Ungureanu, D. Ivănescu, Virginia Isac; Coord. Gh. Ungureanu. – București: Ed. Minerva, 1973. – 490 p. – [Informații despre A. Russo: p.101, 103, 110, 196, 311, 312, 338-364].
102. Documente literare: St. și doc. Vol.I / Ed. de Gh. Cardaș. – București: Ed. Minerva, 1971. – 455 p. – [Informații despre A. Russo: p.19, 25].
103. Drăgan, G. Alecu Russo // G. Drăgan. Istoria literaturii române. – București, 1943. – P.253-255.
104. Dumitru, Irina. Omagiu autorului „Cântării României”:[Alecu Russo (1819-1859)] // Țara. – 1999. – 29 mai. – P.7.
105. Haneș, P. Alecu Russo // Haneș P. Scriitori basarabeni. – București, 1941. - Vol.2. – P.36-72.
106. Haneș, P. Alecu Russo // Haneș P. Dezvoltarea limbii literare române în prima jumătate a secolului al XIX-lea. – București, 1927. – P.184-186.

107. Haneș, P. Alecu Russo / Haneș P. // Histoire de la littérature roumaine. – Paris, 1934. – P.115-121.
108. Haneș, P. Alexandru Russo. O pagină ignorată din literatura română / P. Haneș. – Ed. a 2-a. – București: Ed. casei școalelor, 1930. – 184 p.
109. Haneș, P. Asupra lui Alexandru Russo / P. Haneș // Lit. și arta română. – 1903. – Nr.3-4. – P.174-177.
110. Haneș, P. Cum am descoperit pe A. Russo: amintiri de istorie literară / P. Haneș // Studii de istorie literară. – București, 1970. – P.1-6.
111. Haneș, P. Știri despre Alecu Russo // Haneș P. Prietenii istoriei literare. – București, 1931. - P.455-457.
112. Haneș, Petre V. Tinerețe....: (fragm.): [repr. după :Haneș Petre V. Tinerețe..... – București: Ed. Socec et C.,S.A.R., 1941] // Basarabia. – 1995. – Nr.8/9. – P.107-112.- Cuprins: Scriitorul basarabean Al. Russo la 21 de ani;
113. Husar, A. Alecu Russo // Husar A. Întoarcerea la literatură. Printre clasici. – Iași, 1978. – P.17-19.
114. Ibrăileanu, G. Studii literare.Vol.I / G. Ibrăileanu. – București, 1979. – 471 p. – (Informații despre Alecu Russo: p. 25, 28, 31, 34, 35, 54, 55, 56,, 58, 59, 61, 65, 66, 67, 68, 72, 84, 86, 143, 149).
115. Iorga, N. Alecu Russo // Iorga N. Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea de la 1821 înainte. – București, 1908. - Vol.II. – P.255-259.
116. Iorga, N. Alecu Rusu (Russo) // Iorga N. Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea de la 1821 înainte. – Vălenii de Munte., 1909. - Vol.II. – P.177-180.

117. Iorga, N. Alecu Rusu (Russo) // Iorga N. Istoria literaturii românești în veacul al XIX-lea de la 1821 înainte. – București, 1983. – P.188-191.
118. Istrate, G. Alecu Russo / G. Istrate // Cronica. – Iași. – 1984. - Nr.7. – P.5.
119. Ivașcu, George. Alecu Russo // Ivașcu G. Din istoria teoriei și criticii literare românești. 1812-1866. – București, 1967. – P.379-384.
120. Ivașcu, George. Un ideolog liric: Alecu Russo // Ivașcu George. Istoria literaturii române. – București, 1969. – Vol.I. – P.449-454.
121. Jitaru, Valentin. Alecu Russo sau Aleco Russo? / Valentin Jitaru // Făclia. – 2002. – 29 iunie. – P.6.
122. Levit, E. Eterna tinerețe a scriitorului / E. Levit // Russo A. Piatra Teiului. – Ch., 1987. – P.5-13. – Cu caract. chir.
123. Levit, E. Alecu Russo / E. Levit, I. Vasileenco // Istoria literaturii moldovenești. – Ch., 1988. – Vol.2. De la 1840 până la 1917. - P.198-222. – Cu caract. chir.
124. Loghin, C. Alecu Russo / C. Loghin // Istoria literaturii române de la început pînă în zilele noastre. – București, 1941. – P.206-211.
125. Manolescu, Nicolae. Alecu Russo // Manolescu Nicolae. Istoria critică a literaturii române.- București, 1990. – Vol.I. – P.213-218.
126. Manolescu, Nicolae. Alecu Russo // Manolescu Nicolae. Istoria critică a literaturii române: ed. rev.- București, 1997. – Vol.I. – P.204-209.

127. Marcov, D. Omagiu „ostaşului propăşirii” / D. Marcov // *Învăţământul public* – 1979. – 31 mart. – Cu caracter chir.
128. Melnic, T. Meteor pe cerul Patriei / T. Melnic // *Cultura*. – 1973. – 22 sept. – P.10-11. – Cu caracter chir.
129. Micu, Dumitru. Alecu Russo // Micu Dumitru. *Istoria literaturii române. De la creația populară la postmodernism*. – București, 2000. – P.91-92.
130. Micu, Dumitru. Al. Russo // Micu Dumitru. *Scurtă istorie a literaturii române. De la începuturi până la primul război mondial*. – București, 1994. – Vol.1. – P.176-178.
131. Mîndra, V. Clasicism și romantism în dramaturgia românească (1816-1918): Privire istorică asupra unui secol de lit. teatrală / V. Mîndra. – București: Minerva, 1973. – 318 p. – (Informații despre A. Russo: p.73, 297).
132. Moraru, Anatol. Elemente de modernitate în opera lui A. Russo / Anatol Moraru // *Lb. română*. – 1996. – Nr.2. – P.141-144.
133. Murărașu, D. *Istoria literaturii române* / D. Murărașu. – București: Ed. „Cartea românească”, S.a. – 480 p. – (Informații despre Alecu Russo: p.210, 228, 233, 234, 235-237, 244, 255, 278)
134. Nazar, V. Cuvîntul nemuritor / V. Nazar // *Lit. și arta*. – 1987. – 15 mart. – P.4. – Cu caracter chir.
135. Negoîtescu, I. Alecu Russo / I. Negoîtescu // *Viața românească*. – 1976. – Nr.6. – P.11.
136. Negoîtescu, I. Alecu Russo // Negoîtescu I. *Istoria literaturii române*. – București, 1991. – Vol.1. – P.51-54.

137. Omagiu lui Alecu Russo: Culeg. de art. / Alc. I. Vasilenco. – Ch.: Cartea Moldovenească, 1962. – 93 p. – Cu caract. chir.
138. Osadcenco, I. Vasile Alecsandri despre Alecu Russo / I. Osadcenco // Lb. și lit. moldovenească. – 1971. – Nr.2. – P.27-30. – Cu caract. chir.
139. Păcuraru, D. Alecu Russo / D. Păcuraru // Clasicism și romantism. – București, 1973. – P. 239-257.
140. Păcuraru, D. Între clasicism și romantism. Aspecte ale polemicii clasicism-romantism // Păcuraru D. Clasicismul românesc: Momente și sinteze. – București, 1971. – P.69-80. – (Informații despre A. Russo la p.69-71,74).
141. Pârvălescu, Ioana. Rîsul lui Russo / Ioana Pârvălescu // România literară. – 2000. – Nr.37. – P.7.
142. Perpessicius. O monografie Alecu Russo: [despre monografia prof. Al. Dima consacrată vieții și operei lui A. Russo] // Perpessicius. Alte mențiuni de istoriografie literară și folclor (1958-1962). – București, 1964. – Vol.II. – P.151-156.
143. Piru, Alexandru. Alecu Russo // Piru Alexandru. Istoria literaturii române. – București, 1994. – P.55-56.
144. Piru, Alexandru. Alecu Russo // Piru Alexandru. Istoria literaturii române. – București, 2001. – P.55-56, 58, 63, 73, 294, 330, 350, 361, 363.
145. Piru, Alexandru. Alecu Russo // Piru Alexandru. Istoria literaturii române de la început pînă azi. – București, 1981. – P.77-80.
146. Piru, Alexandru. Alecu Russo // Piru Alexandru. Varia: Precizuni și controverse. – București, 1972. – P.83-85.

147. Popa, Iulius. [Inaugurarea monumentului „Alec Russo” la Universitatea din Bălți] // Popa Iulius. Rectorul meu. – Ch., 1997. – P.21-26.
148. Popa, Iulius. Mai lungă decât recunoștința: [emiterea la Monetăria din București a două medalii consacrate lui I. Creangă și A. Russo] / Iulius Popa // Lit. și arta. – 1997. – 23 ian. – P.8; Libertatea. – 1997. – 29 ian. – P.6.
149. Popovici, D. Alecu Russo / D. Popovici // Romantismul românesc. – București, 1972. – P.418-457.
150. Popovici, D. Alecu Russo / D. Popovici // Studii literare. – Cluj-Napoca, 1974. – Vol.2. – P.437-470.
151. Popovici, L. Pe urmele lui Alecu Russo / L. Popovici // Preocupări literare. – 1940. – Nr.7. – P.386-397.
152. Radul, A. Omagiu lui Alecu Russo / A. Radul // Tinerimea Moldovei. – 1973. – 15 aug. – Cu caract. chir.
153. Rotaru, I. Alecu Russo // Rotaru I. O istorie a literaturii române. – București, 1971. - Vol.1. – P.165-171.
154. Russo Alecu (1819-59) // Dicționar enciclopedic moldovenesc. – Ch., 1989. – P.532.
155. Russo Alecu (1819-1859) // Dicționar enciclopedic român. – București, 1966. – Vol.IV. – P.269-270.
156. Russo Alexandru (Russo) // Dicționarul esențial al scriitorilor români. – București, 2000. – P.725-727.
157. Russo Alecu. // Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900. – Ch., 2002. – P.780-782.
158. Russo Alexandru (Alec) // Dicționarul scriitorilor români: R-Z. – București, 2002. – P.116-119.

159. Russo Alecu // Literatura și arta Moldovei: encicl. – Ch., 1986. - Vol.2. – P.219-220. – Cu caract. chir.
160. Rusu, N. Alecu Russo – cetățean și poet / N. Rusu // Tinerimea Moldovei. – 1959. – 4 febr. – Cu caract. chir.
161. Șerban, G. Alecu Russo // Șerban G. Ispita istoriei. – București, 1980. - P.24-32.
162. Șerban, G. Alecu Russo în arhive străine / G. Șerban // România literară. – 1984. – Nr.5. – P.12-13.
163. Șerban, G. Posteritatea lui Alecu Russo // Șerban G. Exegeze. – București, 1968. – P.5-42.
164. Vasilenco, I. Alecu Russo / I. Vasilenco // Istoria literaturii moldovenești. – Ch., 1958. - Vol.1. – P.265-283. – Cu caract. chir.
165. Vasilenco, I. Alecu Russo – scriitor-cetățean / I. Vasilenco // Omagiu lui Alecu Russo. – Ch., 1962. – P.5-2. – Cu caract. chir.
166. Vasilenco, I. Alecu Russo / I. Vasilenco // Russo Alecu: Opere alese. – Ch., 1955. – P.3-26. – Cu caract. chir.
167. Vasilenco, I. Alecu Russo și contemporaneitatea / I. Vasilenco // Nistru, 1959. – Nr.2. – P.133-140. – Cu caract. chir.
168. Vianu. T. Alecu Russo // Vianu T. Arta prozatorilor români. – București, 1966. – P. 44-55.
169. Vianu, T. Alecu Russo // Vianu T. Arta prozatorilor români. – București, 1977. – P.30-37.

170. Vianu, T. Alecu Russo // Vianu T. Arta prozatorilor români. – Ch., 1991. – P.39-45.

171. Vianu, T. Scriitori retorici – Al. Russo // Vianu T. Arta prozatorilor români. – București, 1941. – P.38-46.

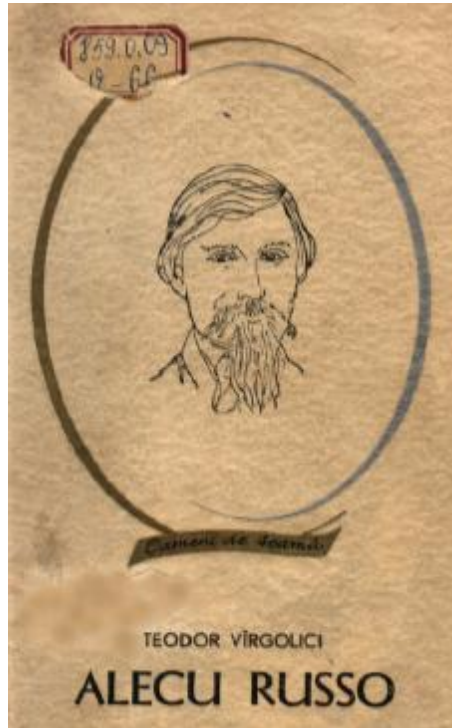
172. Vîrgolici, T. Alecu Russo / T. Vîrgolici. – București: Ed. Tineretului, 1964. – 199 p.

173. Vârgolici, T. Alecu Russo sau Alecu Russu? / T. Vârgolici // Vârgolici T. Clasici și contemporani. – București, 1982. – P.18-25.

174. Vîrgolici, T. Considerații asupra lui Alecu Russo // Vîrgolici T. Aspecte istorico-literare. – București, 1973. – P. 8-31.

175. Vârgolici, Teodor. Scriitorii clasici și armata Română / T. Vârgolici. – București: Ed. Militară, 1986. – 419. – (Informații despre A. Russo: p.63, 334).

176. Василенко, И. Алеку Руссо: Жизнь и творчество / И. Василенко. – К: Картя Молдовеняскэ, 1967. – 245 с.

177. Василенко, И. Алеку Руссо: Очерк жизни и творчества: Автореф. дисс. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук / И. Василенко. – М., 1956. – 16 с.
178. Василенко, И. Алеку Руссо и наша современность / И. Василенко // Днестр. – 1959. – №.2. – С. 135-140.
179. Ковчегов, П. Алеку Руссо / П.Ковчегов. – К.: Картя Молдовеняскэ, 1982. – 104 с.
180. Коробан, В.П. Руссо Алеку / В.П. Коробан, П.А. Ковчегов // Советская Молдавия: крат. Энцикл. – К., 1982. – С.539-540
181. Руссо Алеку // Краткая литературная энциклопедия. – Т. 6. – М., 1971. – С.542-543.
182. Чимпой, Михай. Провидцы духа: Алеку Руссо (1819-1859) / Михай Чимпой // Кодры. Молдова литературная. – 1997. - №7-8. – С.163-166.
183. Alecu Russo (1819-1859): Bibliogr. // Calendarul bibliotecarului. – Ch., 1999. – P.67.
184. Alecu Russo (1819-1859): Bibliogr. selectivă // Calendar Național. – Ch., 2004. – P.105.
185. Alecu Russo (1819-1859): Indice biobibliogr. / Alcăt. de I. Şpac; Sub red. F. Levit. – Ch.: Cartea moldovenească, 1969. – 36 p. - Cu caract. chir.

CONTRIBUȚII LA BIOGRAFIA LUI ALECU RUSSO

186. Ciburciu, V. Alecu Russo: unde s-a născut? / V. Ciburciu // Lit. și arta. – 1990. - 6 dec. – P.5.
187. Ciocanu, V. Alecu Russo – contribuții documentare: [Contribuții la biogr. Lui A.Russo] / V.Ciocanu // Studii și materiale despre Alecu Russo. – Ch., 1973. – P.84-89. – Cu caract. chir.
188. Ciocanu, V. Consemnări pe marginea unor „descoperiri” referitor la localitatea în care s-a născut A. Russo / V. Ciocanu // Rev. de lingvistică și șt. literară – 1991. – Nr.5. – P.87-88.
189. Dragnea, R. Viața lui Alexandru Russo / R. Dragnea // Neamul românesc literar. – 1912. – Nr.43-44. – P.675-691.
190. Filip-Lupu, G. Unde a copilărit totuși Alecu Russo / G. Filip-Lupu // Făclia. – 1991. – 15 mart. – P.13.
191. Magyardi, M. Date noi în legătură cu călătoria lui Alecu Russo în Transilvania / M. Magyardi // Limba și literatura. – București. – 1966. – Vol.XI. - P.225-236.
192. Mihăilescu, H. Un înaintaș al lui Hogaș pe drumuri de munte: Alecu Russo / H. Mihăilescu // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.65-69.
193. Pîslaru, N. Încetățenirea numelui: [Contribuții documentare referitor la numele „Russo”] / N.Pîslaru // Studii și materiale despre A.Russo. – Ch., 1973. – P.70-83. – Cu caract. chir.
194. Sadoveanu, M. Locul de naștere al lui Alecu Russo / M. Sadoveanu // Însemnări literare – 1919. - Nr.39. –P. 16.

195. Semaca, A. Scrisori de la Alecu Russo / A. Semaca // Convorbiri literare – 1926. – An.IX. – P.143-146.
196. Senic, V. Alecu Russo și revoluția de la „48” / V.Senic // Studii și materiale despre Alecu Russo. – Ch., 1973. – P.24-31. - Cu caract. chir.
197. Stețcu, N. Alecu Russo proprietar al moșiei Tețcani / N. Stețcu // Făt-Frumos. – 1941. – Nr.3. – P. 88-93; - Nr.4. – P.126-128.
198. Stețcu, N. Creditorii lui Alecu Russo / N. Stețcu // Făt-Frumos. – 1940. – An.XV. – P.38.
199. Tabel cronologic // Viața satului. – 1994. – 12 mart. – (Ed. spec.: Caiete de cultură; XXI: A.Russo).
200. Turcu, C. Contribuții la cunoașterea carierei de avocat a scriitorului Alecu Russo / C. Turcu // Avîntul (Piatra-Neamț). – 1939. – Nr.165. – P.1.

LUCRĂRI DESPRE OPERA LUI ALECU RUSSO

201. Antonescu, G. Amintirile lui Alecu Russo. Observații asupra cîtorva aspecte ale construcției textului / G. Antonescu // Lb. și lit.. – București, 1989. – Vol.3. – P.336-343.
202. Bătrînu, N. Ostaș al propășirii: Despre creația lui A. Russo / N. Bătrînu // Lit. și arta. – 1991. – 11 iul. – P.4.
203. Bogaci, G. Despre un erou al lui Russo (Bacinschii, din „Studii naționale”) / G. Bogaci // Cultura. – 1965. - 25 sept. – P.8-9. – Cu caract. chir.

204. Boldan, E. Traectoria operei lui Alecu Russo în conștiința posterității / E. Boldan // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.7-22.
205. Cantemir, T. Opinii despre primele scrieri ale lui Alecu Russo // Cantemir T. Studii de literatură. – Iași, 1983. – P.38-49.
206. Cantemir, T. Opinii privind primele scrieri ale lui Russo / T. Cantemir // Lb. și lit.. – București, 1967. – Vol.XIII. – P.25-32.
207. Corbu, H. „Acel ostaș al propășirii...”: Despre operele lui A. Russo // Corbu H. În lumea clasicilor: Sinteze și interpretări. – Ch., 1989. – P.321-357. – Cu caract. chir.
208. Cornea, P. Alecu Russo – reprezentant de seamă al curentului național-popular / P. Cornea // Lb. și lit. română. – 1984. - Nr.1. – P.32-34.
209. Cornea, P. Literatura muntelui de la Haller și Rousseau la Russo și Calistrat Hogaș // Cornea, P. De la Alecsandrescu la Eminescu. – București, 1966. – P.369-404.
210. Dima, A. Sensul operei lui Alecu Russo / A. Dima // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.7-8.
211. Dimitrescu, I. Alecu Russo, precursor al unei structuri stilistice moderne / I. Dimitrescu // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.75-81.
212. Haneș, P. O scriere necunoscută: St. moldovene de A.Russo / P. Haneș // Convorbiri literare. – 1902. – An.36. – Nr.9. – P.820-823.

213. Hodiş, V. Probleme de sintaxă în opera lui Alecu Russo / V. Hodiş // Alecu Russo. Studii şi articole. – Bucureşti, 1970. – P.109-115.
214. Ivaşcu, G. Un ideolog liric: Al. Russo // Ivaşcu G. Istoria literaturii române. – Bucureşti, 1969. – Vol.1. – P.449-454.
215. Levit, E. În contextul epocii de astăzi: Despre creaţia lui A. Russo / E. Levit. // Lit. şi arta. – 1989. – 30 mart. – P.7. – Cu caract. chir.
216. Levit, E. Spiritul analitic al lui Alecu Russo // Levit E. Studii de istorie literară. – Ch., 1971. – P.197-215. – Cu caract. chir.
217. Macarie, Gh. Sentimentul naturii în proza românească a secolului XIX / Gh. Macarie. – Bucureşti: Ed. Minerva, 1978. – 293 p. – (Informaţii despre A. Russo: p. 26, 27, 30, 31, 33, 46, 54, 59-74, 77, 78, 84, 85, 87, 88, 101-102, 109, 110, 113-115, 126-128, 132, 136, 137, 142, 189, 254, 261, 265, 268.).
218. Manolescu, N. Alecu Russo – memorialist şi eseist / N. Manolescu // Ateneu. – 1990. – Nr.6-7. – P.7.
219. Melion, A. Epic şi liric în memorialistica lui Russo // A. Melion // An. / Univ. Bucureşti. – 1980. – An. 29: Lb. şi lit. română. – P. 49-58.
220. Melnic, T. În contextul actualităţii: Despre creaţia lui A. Russo / T. Melnic // Moldova soc. – 1989. – 19 mart. – Cu caract. chir.
221. Nastasiu, V. Poet al copilăriei: [Despre lucrarea „Amintiri”] / V.Nastasiu // Studii şi materiale despre Alecu Russo. – Ch., 1973. – P.66-70. – Cu caract. chir.

222. Osadcenco, Ion. Vasile Alecsandri despre Alecu Russo / Ion Osadcenco // Studii și materiale despre Alecu Russo. – Ch., 1973. – P.10-15. – Cu caract. chir.
223. Papastate, C. Alecu Russo, scriitor în limba franceză / C. Papastate // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.41-59.
224. Papuc, M. Din arhiva „Ion Vasilenko”: Despre opera literară a lui A. Russo / M. Papuc // Lit. și arta. – 1989. – 25 mai. – P.7. – Cu caract. chir.
225. Pătrășcanu, T. Particularități de limbă în opera lui Alecu Russo / T. Pătrășcanu // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.90-101.
226. Platon, M. Simboluri dacice în definiția specificului național la A. Russo / M. Platon // An. / Univ. “Al. Cuza” din Iași. Secț.3. Literatura. – 1980. – T.XXVI. – P.5-15.
227. Plămădeală, A. Alecu Russo – accente și opinii în câteva probleme controversate / A. Plămădeală // Luceafărul. – 1984. – Nr.7. – P.6.
228. Popa, N. Măestria artistică în opera lui Alecu Russo / N. Popa // Rev. Univ. “Al. Cuza” (Iași). – 1954. – Fasc.1-2. – P.382.
229. Popovici C. Motivele anticlericale în opera lui A. Russo / C. Popovici // Motivele anticlericale și ateiste în literatura clasică moldovenească. – Ch., 1966. – P.25-29. – Cu caract. chir.
230. Răcariu, G. Opera lui Alecu Russo și dialectele literare / G. Răcariu // Alecu Russo: Studii și articole. – București, 1970. – P.117-119.

231. Regman, C. Alecu Russo și întemeierea eseului / C. Regman // Nu numai despre critici. – București, 1990. – P.33-64.
232. Rusu, N. Alecu Russo – artist al cuvîntului / N. Rusu // Omagiu lui A. Russo. – Ch., 1962. – P. 31-42. – Cu caract. chir
233. Sorescu, G. Alecu Russo (1819-1859): O privire generală asupra operei // Sorescu G. Scriitori români. – Craiova, 1991. – P.172-182.
234. Studii și materiale despre Alecu Russo / Alcăt. N.Pîslaru. – Ch.: Știința, 1973. – 90 p.- Cu caract. chir.
235. Șerban, G. Reverii helvetice la Alecu Russo / G. Șerban // Steaua. – 1987. – Nr.37. – P. 22-23.
236. Șleahțișchi, Maria. Arta rememorării la Alecu Russo / Maria Șleahțișchi // Făclia. – 1994. – 24 dec. - P. 4 ; 31 dec. – P.6.
237. Tiutiuca, D. Arta argumentării la Alecu Russo / D. Tiutiuca, V. Tiutiuca // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P. 93-97.
238. Țăranu, P. Alecu Russo și toponimia din Dorne / P. Țăranu // Glasul națiunii. – 1994. – Nr.12. – P.5
239. Țăranu, P. Scriitorul și toponimia din Dorne / P. Țăranu // Viața satului. – 1994. – 12 mart. – (Ed. spec.: Caiete de cultură; XXI: A. Russo).

240. Vîrgolici, T. Alecu Russo, prozatorul // Vîrgolici T. Mari scriitori români în programa școlară. – București, 1998. – P.25-37.

241. Vârgolici, T. Alecu Russo, prozatorul // Vârgolici T. Scriitori și opere. – București, 1978. – P. 5-25.

242. Табакару, Д.Н. Атеистические элементы в творчестве

молдавских писателей XIX века: К. Стамати, К. Негруци, А. Руссо... / Д.Н. Табакару // Изв. Молд. фил. АН СССР. – 1958. – Nr.3(48). – С. 89-97.

243. Штивельман, М. Относительно гипотетического романа А.Руссо / М. Штивельман // Лимба ши лит. молд. – 1978. – Nr.3. – С.61-63.

CONCEPȚIILE SOCIAL-POLITICE ȘI FILOSOFICE

244. Babii, A. A.Russo și F.Lammenais: confluență de idei / A.Babii // Rev. de filozofie și drept. – 1994. – Nr.2. – P.23-29.

245. Baschin, O. Proclamațiile de la Islaz și de la Brașov – monumente de gândire socială și juridică / O. Baschin // Omagiu lui A. Russo. – Ch., 1962. – P.81-93. – Cu caract. chir.

246. Bulgaru, M. Esența și particularitățile iluminismului în Moldova / M. Bulgaru // Din istoria gândirii filozofice. – Ch., 1999. – Partea 2. – P.89-205.
247. Covcegov, P. Concepțiile filozofice ale scriitorului moldovean din I jumătate a secolului XIX – Alecu Russo / P. Covcegov // Изв. Молд. фил. АН СССР. – 1958. – Nr.3. – P.1. – Cu caract. chir.
248. Covcegov, P. Concepțiile social-politice și filozofice ale lui A. Russo / P. Covcegov. – Ch.: Cartea Moldovenească, 1962. – 62 p. – Cu caract. chir.
249. Cristei, T. Actualitatea sistemului conceptual-estetic al operei lui A. Russo / T. Cristei // Probleme de istorie a literaturii moldovenești. – Ch., 1990. – P.46-60. – Cu caract. chir.
250. Dănilă, Silvia. Concepțiile teoretice literare ale lui Alecu Russo / Silvia Dănilă // An. / Univ. de Stat din Moldova. Ser. Șt. filologice. – 2002. – Vol.II. – P.34-36.
251. Itchis, M. Vederile istorice ale lui A.Russo / M. Itchis // Moldova Soc. – 1959. – 5 mart. – Cu caract. chir.
252. Levit, E. Concepția istorismului la Alecu Russo / E. Levit // Literatura moldovenească și problema istorismului. – Ch., 1990. – P.84-111. – Cu caract. chir.
253. Nastasiu, Vasile. Alecu Russo „împotriva” social-democraților: [românismul și opera lui A.Russo] / Vasile Nastasiu // Luceafărul. – 1999. – 25 febr. – P.3.
254. Păsat, Dumitru. Filosofia formativă în viziune lui Alecu Russo / Dumitru Păsat // Profunzimi de spirit: interpretări și deshidieri filosofice. – Ch., 2003. – P.60-61.

255. Platon, Gheorghe. Drumul românilor spre unitate politică / Gheorghe Platon // Destin românesc. – 1994. – Nr.1. – P.10-31. – [Concepțiile social-politice ale lui A. Russo].
256. Platon, M. Mitul etnogenezei în concepția și scrisul romanticilor români: [Sunt date și despre A. Russo] / M. Platon // Limba și literatura. – București, 1985. – Vol.1. – P.40-48.
257. Tecuci, Alexandru. Patriotismul lui Alecu Russo / Alexandru Tecuci // Glasul națiunii. – 1999. – 10 mart. – P.13.
258. Toncovidov, V. A.Russo – filozof și patriot / V. Toncovidov, A. Ciobanu // Cultura Moldovei. – 1962. – 4 febr. – Cu caract. chir.
259. Țurcanu, N. Meditații asupra testamentului politic: A.Russo la 175 de ani de la naștere / N.Țurcanu // Curierul de Nord. – 1994. – 19 mart.. – P.1-2.
260. Vârgolici, T. Alecu Russo, prozatorul // Vârgolici T. Mari scriitori români în programa școlară. – București, 1998. – P.23-37.
261. Ковчегов, П. Общественно-политические и литературно-критические воззрения А. Руссо / П. Ковчегов. – К.: Госиздат Молдавии, 1953. – 58 с.
262. Ковчегов, П. Философские взгляды Алеку Руссо / П. Ковчегов // Изв. Молд. фил. АН СССР. – 1958. – №3(48). – С.31-40.

ALECU RUSSO DESPRE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ

263. Alecu Russo și limba // Învățătorul sov. – 1959. – Nr.2. – P.64. – Cu caract. chir.
264. Cazacu, B. Recitind „Cugetările” lui A. Russo: Elogia bunului simț / B. Cazacu // Limba și literatura. – București, 1984. – Vol.3. – P.322-326.
265. Cibotaru, S. Părerile lui A. Russo despre limbă / S. Cibotaru // Tinerimea Moldovei. – 1954. – 5 sept. – Cu caract. chir.
266. Cimpoi, Mihai. Condiția criticii literare: [A.Russo – critic literar] // Cimpoi Mihai. Alte disocieri. – Ch., 1971. – P.224-229.
267. Ciocanu, I. Alecu Russo, lingvist / I. Ciocanu // Moldova suverană. – 1999. – 18 mart.- P.3.
268. Ciocanu, I. A. Russo – cultivator de gusturi artistice // Ciocanu I. Dialog continuu: Articole. Eseuri. – Ch., 1977. – P.91-96. – Cu caract. chir.
269. Ciocanu, I. Contribuția lui A. Russo la teoria măiestriei artistice // Ciocanu I. Permanențe. – Ch., 1983. – P.115-120. – Cu caract. chir.
270. Corlăteanu, N. Problema limbii în concepția lui Alecu Russo // Corlăteanu N. Scriitorul în fața limbii literare. – Ch., 1985. – P.86-92. – Cu caract. chir.
271. Corlăteanu, N. Problema limbii în concepția lui A. Russo / N.Corlăteanu // Studii și materiale despre Alecu Russo. – Ch., 1973. – P.38-44.- Cu caract. chir.

272. Coroban, V. Alecu Russo – critic literar // Coroban V. Studii și articole de critică literară. – Ch., 1959. – P.55-58. – Cu caract. chir.
273. Coroban, V. Alecu Russo – critic literar / V. Coroban // Moldova soc. – 1959. – 4 febr. – Cu caract. chir.
274. Coroban, V. A. Russo și estetica romantismului / V. Coroban // Lit. și arta. – 1979. – 29 mart. – P.5. – Cu caract. chir.
275. Coroban, V. Ideile lui Alecu Russo despre literatură / V. Coroban // Omagiu lui Alecu Russo. – Ch., 1962. – P.21-30. – Cu caract. chir.
276. Cristei, T. Alecu Russo și problema continuității procesului literar / T. Cristei // Lb. și lit. moldovenească.. – 1986. – Nr.2. – P.51-55. – Cu caract. chir.
277. Dima, A. Preocupări de teorie literară la A. Russo / A. Dima // St. și cercet. șt. (Iași). – 1953. - Nr.1-4. – P.36-49.
278. Dima, A. Preocupări de teorie literară la Alecu Russo // Dima A. Studii de istorie a teoriei literare românești. – București, 1962. – P.9-30.
279. Dima, Al. Preocupările lui Al. Russo cu privire la problemele limbii literare / Al. Dima // De la Varlaam la Sadoveanu: St. despre limba și stilul scriitorilor. – București, 1958. – P.183-216.
280. Dolgan, M. Condițiile criticii literare în concepția lui A.Russo / M.Dolgan // Viața satului. – 1994. – 12 mart. – (Ed. spec.: Caiete de cultură; XXI: A.Russo).
281. Dolgan, M. Statutul criticii literare și concepția lui Alecu Russo / M. Dolgan // Nistru.- 1981. – Nr.11. – P.137-141. – Cu caract. chir.

282. Generația pașoptistă și modernizarea limbii române: [se conține informație și despre A. Russo] // Scriitori români despre limbă și stil. – București, 1976. – P.60-109.
283. Grinco, G. L. Lupta lui Alecu Russoo contra „purificatorilor limbii literare” / G.Grinco // Studii și materiale despre Alecu Russo. – Ch., 1973. – P.45-54.- Cu caract. chir.
284. Melnic, T. Determinantul și funcția socială a literaturii / T. Melnic // Învățămîntul public. – 1979. – 31 mart. – Cu caract. chir.
285. Negru, N. Limba acolo își dă măsură, unde a trăit mai liber // N. Negru // Lit. și arta. – 1989. – 25 mai. – P.4. – Cu caract. chir.
286. Nicu, I. Alecu Russo și fondul nostru latin: A. Russo și prob. de lb. / I. Nicu // Alecu Russo. Studii și art. – București, 1970. – P.33-40.
287. Slabu, Gh. Estetica lui Alecu Russo / Gh. Slabu // Lit. și arta. – 1999. – 29 apr. – P.4.
288. Vasilenco, I. Alecu Russo și problemele limbii literare / I. Vasilenco // Însemnări critice. – Ch., 1958. – P.196-204. – Cu caract. chir.
289. Vasilenco, I. Raporturile dintre literatură și artă / I.Vasilenco // Studii și materiale despre Alecu Russo. – Ch., 1973. – P.55-65.- Cu caract. chir.
290. Василенко, И.С. Алеку Руссо и его борьба за развитие молдавского литературного языка / И.С. Василенко // Октябрь. – 1955. – №.7. – С.62-68.
291. Василенко, И.С. Борьба А. Руссо за народность молдавского литературного языка / И.С. Василенко //

Учен. зап. / Ин-т ист. яз. и лит. Молд. фил. АН СССР.
– 1958. – Т.7-8. – С.45-51.

292. Ковчегов, П.А. А. Руссо о значении литературы и литературной критики / П.А. Ковчегов // Учен. зап. / Кишин. гос. ун-т. – 1958. – Т.34. Обществ. науки. – С.141-150.
293. Ковчегов, П.А. А. Руссо о значении литературы и литературной критики / П.А. Ковчегов // Учен. зап. / Кишин. гос. ун-т. – 1960. – Т.42. Обществ. науки. – С.99-114.
294. Коробан, В. А. Руссо - литературный критик и публицист / В. Коробан // Октябрь. – 1952. – №4. – С.71-76.

A. RUSSO – DRAMATURG

295. Alecu Russo // Pagini din istoria gândirii teatrale românești. - București, 1972. – P.40.
296. Bogaci, G. Scrierile dramatice ale lui Alecu Russo / G. Bogaci // Omagiu lui A.Russo. – Ch., 1962. – P.43-55.
297. Brădățeanu, V. Alecu Russo și Costache Caragiale // Brădățeanu V. Comedia în dramaturgia românească. – București, 1970. – P.55-58.
298. Burada, T. Alecu Russo / T. Burada // Istoria teatrului în Moldova. – Iași, 1915. – Vol.1. – P.316-319.
299. Mațievski, E. A. Russo și teatrul / E. Mațievski // Lb. și lit. moldovenească. – 1989. – Nr.3. – P.57-60.

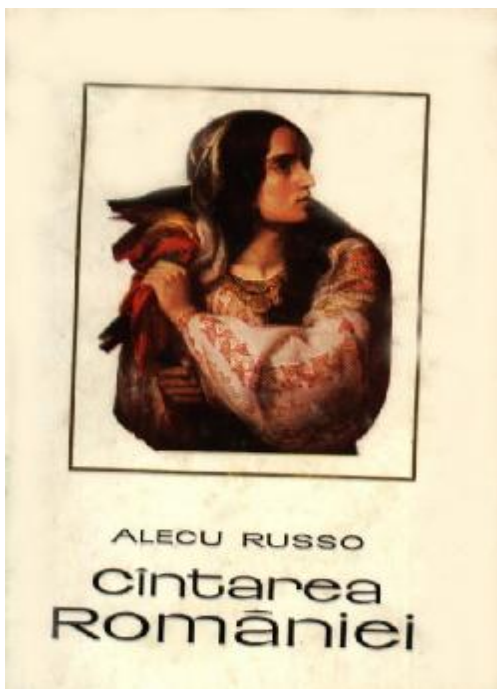
A. RUSSO ȘI FOLCLORUL

300. Adăscăliței, V. Alecu Russo și folclorul / V. Adăscăliței // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.71-74.
301. Botezatu, G. Alecu Russo și folclorul / G. Botezatu // Învățământul public. – 1979. – 10 oct. – Cu caract. chir.
302. Chiroșco, V. A. Russo și folclorul moldovenesc / V. Chiroșco // Tinerimea Moldovei. – 1955. – 18 mart. – Cu caract. chir.
303. Corbu, H. A. Russo și literatura populară / H. Corbu // Nistru. – 1969. – Nr.3. – P.115-123. – Cu caract. chir.
304. Fochi, Adrian. Miorița: Tipologie, circulație, geneză, texte / Adrian Fochi; Cu un st. introd. de Pavel Apostol. – București: Ed. Acad. R.P.Romîne, 1964. – 1106 p. – [Informații despre A. Russo: p.12, 124, 129-131, 137, 138, 160, 209, 1084].
305. Gherman, I. Alecu Russo – folclorist / I. Gherman // Izvor veșnic viu. – Ch., 1961. – P.89-98. – Cu caract. chir.
306. Mihăileanu, O. Russo și mitologia națională / O. Mihăileanu // Lit. și arta. – 1989. – 25 mai. – P.4. – Cu caract. chir.
307. Păsat, D. Unele reflecții ale lui Alecu Russo despre creația folclorică / D. Păsat // Profunzimi de spirit: Interpretări și deschideri filosofice. – Ch., 2003. – P.122-129.
308. Păsat, D. Unele reflecții ale lui Alecu Russo despre creația folclorică: (180 ani de la naștere) / D. Păsat // Lit. și arta. – 1999. – 25 martie. – P.5.

309. Șerban, G. Un însuflețit admirator al geniului popular:
Al. Russo // G. Șerban. Literatura noastră clasică. –
București, 1953. – Vol.1. – P.131-165.

„CÎNTAREA ROMÂNIEI”

310. Alexandrescu, E. Alecu Russo – „Cîntarea României” //
Alexandrescu E. Literatura română în analize și sinteze.
– Iași, 2000. – P.122.
311. Alexandrescu, S. Alecu Russo „Cîntarea României” //
Alexandrescu S. Analize literare și stilistice /
S.Alexandrescu, I.Rotaru. – București, 1967. – P.171-
179.

312. Apostolescu, N. N. Bălcescu și „Cântarea României” / N. Apostolescu // Rev. pentru istorie, arheologie și filologie. – București, 1911. – Vol.XII. – P.89-98
313. Bordeianu, M. Din nou despre paternitatea „Cântării României” / M. Bordeianu // Iașul literar. – 1963. – Nr.1. – P.63-67.
314. Caraman, P. „Cântarea României” de Alecu Russo ca monument poetic modern al autocunoașterii naționale // Caraman P. De la instinctul de autoorientare la spiritul critic axat pe tradiția autohtonă. – București, 1994. – P.106-124.
315. Chițimia, A. N. Bălcescu și „Cântarea României” / A. Chițimia, A. Mickiewicz // Romanoslavica. – 1958. – Nr.2. – P.133-148.
316. Cântarea României de Alecu Russo // Dicționar de proză românească / Coord. prof. Iustina Itu. – Brașov, 1993. – P.64-67.
317. Cornea, P. Alecu Russo, Nicolae Bălcescu și „Cântarea României” // Cornea P. Studii de literatură română modernă.- București, 1962. – P.262-290.
318. Cornea, P. O ipostază nouă asupra paternității „Cântării României” / P. Cornea // Viața românească. – 1959. – Nr.3. - P.94-103.
319. Cristureanu, A. Accente profetice în stilul operei „Cântarea României” / A. Cristureanu // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.83-91.
320. Haneș, P. Litigiul „Cântării României” // Haneș P. Studii de istorie literară. – București, 1970. – P.245-298.

321. Haneş, P. Litigiul „Cîntării României”: elemente istorice și sociale în „Cîntarea României” / P. Haneş // Lb și lit. – București, 1964. – Vol.VII. – P.77-114.
322. Leonte, L. Sensul titlului „Cîntarea României” / L. Leonte // Alecu Russo. Studii și articole. – București, 1970. – P.61-63.
323. Macovei, A. Alecu Russo și poemul în proză românesc / A.Macovei // Alecu Russo: Studii și articole. – București, 1970. – P.23-32.
324. Macovei, A. Noi sugestii istorico-literare și cercetări statistico-informatică în problema paternității „Cîntării României” / A. Macovei, A. Caraușu, B. Proca // An./ Univ. „Al.I.Cuza” din Iași. – 1984. – Secția 3. Literatură. – An.30. – P.13-18.
325. Melescu, I. Noi contribuții statistice la studiul paternității „Cîntării României” / I. Melescu, A. Stan, I. Stan // Cercet. de lingvistică (Cluj). – 1964. – Nr.2. – P.311-315.
326. Nicolescu, G. Paternitatea „Cîntării României” / G.Nicolescu // Lb. și lit. – București, 1955. – Vol.1. – P.231-252.
327. Nicolescu, G. Paternitatea „Cîntării României” // Nicolescu, G. Structura și contemporaneitatea. – București, 1970. – P.337-369.
328. Popescu, S. Valoarea educativă a „Cîntării României” de Alecu Russo / S. Popescu // Alecu Russo. Studii și materiale. – București, 1970. – P.121-125.
329. Șerban, G. În marginea „Cîntării României” // Șerban G. Ispita istoriei. – București, 1980. – P.32-41.
330. Trei capodopere / St. introd., note și comentarii de A. Macovei: [Cuprinde: „Alexandru Lăpușeanu” de C.

Negruzzi; „Cântarea României” de A. Russo; „Răzvan și Vidra” de B. P. Hașdeu]. – Iași: Universitas XXI, 2002. – 336 p.

331. Vrabie, G. „Cântarea României”: noi contribuții / G.Vrabie // Rev. de lingvistică și șt.literară. – 1991. – Nr.5. – P.3-8; - Nr.6. – P.27-35.
332. Zamfir, M. „Cântarea României”: analiză stilistică / M. Zamfir // Rev. de istorie și teorie literară. – 1983. – Nr.2. – P.77-80.
333. Zamfir, M. Romantismul istoric: „Cântarea României” // Zamfir M. Proza poetică românească în secolul al XIX-lea. – București, 1971. – P.171-205.

A. RUSSO – IDEILE PEDAGOGICE

334. Păsat, D. Alecu Russo despre educație / D. Păsat // Învățământul public. – 1984. – 31 mart.
335. Păsat, D. Alecu Russo despre educație / D.Păsat // Făclia. – 1994. – 25 mart. – P.8.
336. Păsat, D. Concepte educaționale în viziunea lui Alecu Russo / D. Păsat // Făclia. – 1999. – 29 mai.- P.7.
337. Rabinovschi, K. Alecu Russo: ideile pedagogice / K.Rabinovschi // Cultura. – 1970. – 15 apr. – P.6.
338. Крачун, Т.А. Педагогические воззрения А. Руссо / Т.А. Крачун // Из истории школы и педагогической мысли в Молдавии. – К., 1981. – С.38-49.

COMEMORAREA LUI A. RUSSO

339. Alecu Russo – 175 de ani: [art.] // Glasul națiunii. – 1994. – Mart. (Nr.12). – P.5.
340. Alecu Russo (1819-1859): 175 de ani de la naștere // Calendarul bibliotecarului. – Ch., 1994. – P.47-48.
341. Alecu Russo, ostaș al propășirii: [comemorarea lui A.Russo] // Moldova suverană. – 1994. – 12 mart.
342. Bogaci, G. Alecu Russo: 100 de ani de la moarte / G. Bogaci // Colhoznicul Moldovei. – 1959. – 4 febr. – Cu caract. chir.
343. Bostan, G. Alecu Russo la Cernăuți: 170 de ani de la nașterea renumitului scriitor / G. Bostan // Zorile Bucovinei. – 1989. – 17 mart. – Cu caract. chir.
344. Cimpoi, Mihai. „Ruginitul” modern: 175 de ani de la nașterea lui A.Russo / Mihai Cimpoi // Lit. și arta. – 1994. – 17 mart. – P.4; România literară. – 1994. – Nr.12. – P.10; Viața satului. – 1994. – 12 mart. - (Ed. spec.: Caiete de cultură; XXI: A. Russo).
345. Comemorarea lui A. Russo: 100 de la moartea // Lb. și lit. moldovenească. – 1959. – Nr.2. – P. 79-80. – Cu caract. chir.
346. Galiț, V. În amintirea unui mare scriitor moldovean: 100 de ani de la moartea lui A. Russo / V. Galiț // Colhoznicul Moldovei. – 1959. – 6 febr. – Cu caract. chir.
347. Levit, E. Eterna tinerețe a scriitorului: 100 de ani din ziua morții lui A. Russo / E. Levit // Moldova soc. – 1959. – 4 febr. – Cu caract. chir.

348. Manolescu, N. La o dublă aniversare: Alecu Russo / N. Manolescu // România literară. - 1989. – Nr.30. – P.9.
349. Nastasiu, Vasile. Conștientizarea românismului: Alecu Russo la 175 de ani / V.Nastasiu // Glasul națiunii. – 1994. – Nr.12. – P.5.
350. Nazar, V. Teoretician al creației populare: (170 de ani de la nașterea lui A. Russo / V.Nazar // Învățământul public. – 1989. – 22 mart. – Cu caract chir.
351. Osadcenco, I. Ostaș al propășirii: 170 de ani de la nașterea lui A. Russo / I. Osadcenco // Moldova soc. – 1989. – 19 mart. – Cu caract. chir.
352. Sergiu, I. În amintirea lui A. Russo: 100 ani de la moarte /I. Sergiu // Nistru. – 1959. – Nr.3. – P.151-152. – Cu caract. chir.
353. Universitatea „Alecu Russo” Bălți: An. 1995/1996 / Coord.: B. Papandopolo, Valeriu Cabac; Red. resp. I. Matcovschi. - Bălți: Ed. Univ. „A.Russo”, 1995. – 109 p. (1959 – Institutului Pedagogic din Bălți i se conferă numele lui Alecu Russo).
354. Ковчегов, П. Алеку Руссо – революционный демократ: 100 лет со дня смерти / П. Ковчегов // Сов. Молдавия. – 1959. – 4 февр.
355. Сержиу, И. Чествование памяти А. Руссо: 140 лет со дня рождения / И. Сержиу // Днестр. – 1959. – Nr.3. – С.153-154.

PLANUL UNEI EXPOZIȚII DE CĂRȚI

Citata: „Trecut-au junele poet ca un meteor de abia zărit pe cerul Patriei sale, însă numele lui va crește cu timpul și va străluci glorios”

V. Alecsandri

Capitolele

Capitolul I. Scriitor-patriot

Se va expune opera lui A. Russo

Capitolul II. Omagiu adus de posteritate ostașului propășirii

Se va expune literatura privind activitatea scriitorului

Secțiunea I. Referințe de ordin general

Secțiunea II. A. Russo – filosof și patriot

Secțiunea III. A. Russo și probleme de limbă și literatură

SERATĂ LITERARĂ ÎNCHINATĂ LUI A. RUSSO

Prezentarea sălii:

- a) Portretul scriitorului
- b) Expoziție de cărți
- c) Citate din opera scriitorului și aprecieri critice despre creația sa

La începutul seratei va lua cuvântul profesorul de limbă și literatură română care va arăta care este conținutul și scopul seratei.

Serata va fi prezentată de 2 elevi (fată și băiat).

Eleva (prezent.): În seara zilei de 26 februarie 1846, un proaspăt autor dramatic fu chemat de agă să-l urmeze.

Știindu-se nevinovat, tânărul se înfățișă liniștit în fața ministrului de interne (se joacă scena: un elev – A. Russo, alt elev – ministrul).

Ministrul cu o răutate vădită:

- Domnule, dumneata vrei să răzvrățești țara?
- Eu, domnule ministru? Zău nu vă înțeleg!
- Dumneata ai scris o bucată, care atacă orînduiala publică și întocmirea țării. Va să zică, Dumneavoastră, domnilor, nu voiți să vă astîmpărați și să trăiți fără a tulbura orînduiala!

- Mă iartă, domnule ministru, noi toți dorim să fie dreptate și

bună rînduială... dar nu prea cunosc pricina pentru care m-ați chemat aici; oare spre a da ceva lămuriri despre bucata mea, sau spre a mă învinovăți?

- Dumneata ești pîrît de a fi poruncit, sub a dumitale răspundere,

actorilor, să rostească unele cuvinte șterse din bucată de către cenzură... Orișicum, dumneata nu trebuia să alegi asemenea subiect... el aduce tulburare, mai ales, în astfel de vremi.

- Aceasta nu mai e treaba mea, domnule ministru, ci a cenzurii. Dacă ea nu este în stare a cunoaște ceea ce se iartă și ceea ce nu, apoi sunt eu de vină?

- Măria sa e supărat.
- Îmi pare rău, dar nu e vina mea. Ori e cenzură, ori nu e. Dacă cenzorul e un neghiob, care nu-și știe meseria, spânzurați-l, ca să fie de pildă... eu socoteam, domnule ministru, că m-ați chemat aici spre a sta și eu în față cînd veți sudui pe direcția teatrului, care nu răspunde la încrederea publicului și pune în joc bucățile, fără ca actorii să le știe bine pe de rost și fără de a îngriji buna lor executare. Dar de vreme ce este vorba de bucata mea, apoi tac, căci nu am nimic de spus asupra-i.

Elevul (prezent.): Acest purtător de idei progresiste ale timpului era A. Russo.

Un elev din sală: Vântul primăverii a bătut; peste dealuri, peste văi, peste ani, dorul leagănului mă ajunge; spre codru mi se întorc ochii și zăresc umbra părului copilăriei mele, care își scutură florile pe inima mea ca o ploaie răcoroasă... (fragment din „Amintiri”, care după dorință se poate citi și în continuare).

Alt elev din sală: Nimic nu poate fi pentru om mai frumos decât trecutul... (se citește alt fragment din „Amintiri”).

Eleva (prezent.): Așa își amintește A. Russo de satul, unde s-a născut și și-a petrecut copilăria. Aici el a auzit arta vechilor cîntece ale poporului, care au sădit în sufletul său dragoste pentru năzuințele și creația sa.

Elevul (prezent.): A. Russo se trage dintr-o familie veche de boieri. Tatăl său se numea Iancu Rusu, iar mama se trăgea din neamul Donici. La vîrstă fragedă pleacă la studii în Elveția, apoi la Viena.

Face aici primele încercări literare, proslăvind libertatea în oda „La moartea lui Alibaud”. Russo este expulzat din Viena și se întoarce în Patrie. Ocupă postul de asesor la Piatra, avînd posibilitate să cutreiere munții Moldovei.

Eleva (prezent.): Călătorind prin munții Moldovei, Russo vine în contact cu creații populare, cu oameni necunoscuți, se minunează de frumoasele tablouri ale naturii, de exteriorul fizic al muntenilor. Scrie ca rezultat lucrarea „Piatra teiului”. Un patriotism înflăcărat străbate aceste notițe de călătorie (se citesc la microfon, sau în sală fragmente din „Piatra teiului”: „Ce-mi pasă mie, moldovan ruginit... „Era un flăcău frumos munteanul, subțire”n mijloc...”

Elevul (prezent.): „Piatra teiului” culminează cu o legendă, în care A. Russo și-a exprimat unele idei cu privire la religie (este înscenat dialogul dintre Dumnezeu și diavol).

Eleva (prezent.): Cu o dorință aprigă de a participa la lupta intelectualității progresiste A. Russo se stabilește la Iași. Contribuie la dezvoltarea teatrului național cu lucrările „Băcălia ambițioasă” și „Jignicerul Vadră”.

În urma reprezentației ultimei piese este exilat la mănăstirea Soveja.

Elevul (prezent.): Aici își scrie impresiile de fiecare zi în lucrarea „Soveja”, ascultă lăutarii satului cântînd doine străbune, culege cu grijă cântece bătrînești. Găsește aici frumoasa și neîntrecuta baladă „Miorița” (se cîntă balada).

Eleva (prezent.): Anul 1848. A. Russo este în primele rînduri ale militanților. Aflînd despre victoria revoluției din Țara Românească, Russo exclamă „Vivat! Victorie! Sunt mîndru de voi și gloria revoluției voastre se va răspîndi și asupra noastră...”

Își continuă activitatea sa revoluționară și în străinătate, unde pleacă în curînd. Aici își publică în limba franceză poemul de o arzătoare vibrație patriotică „Cîntarea României” (se recită fragmente din poem după alegerea învățătorului de limbă și literatură română).

Elevul (prezent.): Reîntors în Moldova Russo reia practica avocaturii. Colaborează la revista „România literară”. Aici publică „Cugetările”, „Amintirile”, o nouă versiune a

poemului „Cântarea României”. Cu „Cugetările” scriitorul a făcut cel mai combativ și aprofundat atac reformatoarelor de limbă (se citesc mai multe fragmente din „Cugetări”).

Eleva (prezent.): Russo se află pe tărîmul vieții sociale pînă la ultima clipă. Se stinge din viață la 5 februarie 1859 doar după cîteva zile de la Marea Unire.

Ultimele sale cuvinte afirmă încă odată patriotismul aprins de viață întregă: „Curaj, prieteni, deșteptați-mi patria, dacă vrei să pot dormi în pace”.

Elevul (prezent.): Viața și opera militantă a lui A. Russo este exemplu de mare dragoste față de țară și popor.

Numele lui înconjurat de admirația posterității va purta nimbul nemuririi (se citesc aprecieri critice despre A. Russo).

La finele seratei se propune o mică victorină literară

1. Din ce lucrare sunt luate cuvintele „Moldova își are și ea anele sale...”

(„Studii naționale”)

2. În ce an și unde A. Russo face cunoștință cu N. Bălcescu?

(1845, la moșia lui C. Negri)

3. În ce lucrare A. Russo a dat o prețuire documentară folclorului?

(„Poezia populară”)

4. Povestiți: Anul 1848 și A. Russo

5. Din ce lucrare aflăm că A. Russo a scris 2 vodeviluri?

(„Critica criticii”)

6. Din ce lucrare sunt luate cuvintele „Ce este literatura de nu chiar expresia vieții unei nații?”

(„Cugetări”)

7. Cine va numi mai multe lucrări ale lui A. Russo?

8. Cine din criticii literari din Moldova și România au scris despre viața și opera lui A. Russo?

9. Din ce lucrare sînt luate cuvintele: „O, Moldovă de ar fi domnii tăi care stăpînesc în tine toți înțelepți, încă n-ai pieri așa de lesne...”

(„Amintiri”)

10. În ce limbă și-a scris A. Russo majoritatea lucrărilor?

INDEX DE NUME

Adăscăliței V.	300
Alecsandri V.	16, 46, 53, 54 , 138
Alexandrescu E.	310
Alexandrescu S.	311
Anghelescu M.	61, 62
Antonescu G.	201
Apostol P.	304
Apostolescu N.I.	23, 312
Babii A.	244
Balmuş P.	63, 64
Baschin O.	245
Bălcescu N.	23, (94, 312, 315, 317)
Bătrînu N.	202
Blaga L.	24
Bogaci G.	203, 296, 342
Bogdan-Diuca G.	8
Boldan E.	4, 14, 204
Bordeianu M.	313
Bostan G.	343
Botezatu G.	311
Boțu O.	65, 66
Brădățianu V.	297
Bulgaru M.	246
Burada T.	298
Cabac V.	353
Cantemir T.	67, 205, 206
Caragiale Costache	(297)
Caraman P.	314
Caraușu A.	324
Cardaș G.	68, 102
Cazacu B.	264
Călinescu G.	69-71
Cernatoni A.	72

Chiroșco V.	302
Chițimia A.	315
Cibotaru S.	73, 74, 265
Ciburciu V.	186
Cimpoi Mihai	75, 76, 266, 344
Ciobanu A.	258
Ciocanu Aurel	78
Ciocanu I.	267-269
Ciobanu V.	77
Ciocanu Ion	79, 80
Ciocanu V.	81, 187, 188
Cioculescu Ș.	83-85
Cîrmu I.	39
Corbu H.	86-88, 207, 303
Corlăteanu N.	270, 271
Cornea P.	89, 90, 208, 317, 318
Coroban V.	91, 92, 272-275
Covcegov P.	92, 93, 247, 248
Crăciun Boris	95
Crăciun Gheorghe	94
Creangă Ion	(148)
Cristei T.	249, 276
Cristureanu A.	319
Darie M.	96
Dănilă Silvia	250
Densușianu O.	97-99
Dima A.	60, 100, 210
	277-279
Dimitrescu I.	211
Dolgan M.	280-281
Dragnea R.	189
Drăgan G.	103
Filip-Lupu G.	190
Fochi Adrian	304
Galiț V.	346
Gherman I.	305

Ghica Ion	(94)
Grinco G.	283
Haneş P.V.	6, 7, 9, 16–19, 44, 105-112, 212, 320, 321
Haller A.	(209)
Haşdeu B.-P.	(330)
Hodiş V.	213
Hogaş Calistrat	(209)
Husar A.	113
Ibrăileanu G.	114
Iorga N.	115-117
Isac Verginia	101
Istrate G.	118
Itchis M.	251
Itu Iustina	316
Ivaşcu G.	119, 120, 214
Ivănescu D.	101
Jitaru Valentin	121
Kogălniceanu Mihai	(94)
Lammenais F.	(244)
Leonte L.	322
Levit E.	2, 3, 50, 122, 123, 185,215, 216,252, 347
Loghin C.	124
Macarie Gh.	217
Macovei A.	34, 323, 324
Magyardi M.	191
Manolescu N.	125, 126, 218, 348
Marcov D.	127
Maşievschi E.	299
Melescu I.	325
Melion A.	219
Melnic T.	128, 220, 284

Michiewiez A.	315
Micu D.	129, 130
Mihăileanu O.	306
Mihăilescu F.	42
Mihăilescu H.	192
Mîndra V.	131
Moraru Anatol	132
Murărașu D.	133
Nastasiu Vasile	221, 253, 349
Nazar V.	134, 350
Negoîțescu I.	135, 136
Negru N.	285
Negruzzi C.	(330)
Nicolescu G.	326, 327
Nicu I.	286
Odobescu A.	46
Osadenco I.	138, 222, 351
Papandopolo B.	353
Papastate C.	223
Papuc M.	224
Păcurariu D.	48, 139, 140
Păsat Dumitru	254, 307, 308, 334- 336
Pătrășcanu T.	225
Pârvălescu Ioana	141
Perpessisius	142
Pillat I.	20, 21
Piru Al.	143-146
Pîslaru N.	193, 234
Paton Gh.	255
Platon M.	226, 256
Plămădeală A.	227
Popa Iulius	1147, 148
Popa N.	228
Popescu S.	328
Popovici C.	229

Popovici D.	149, 150
Popovici L.	151
Predescu Lucian	1
Proca B.	324
Rabinoschi K.	337
Radian S.	11, 26
Radul A.	152
Răcariu G.	230
Regman C.	33,231
Rotaru I.	153, 311
Rousseau J.-J.	(209)
Rusu N.	160, 232
Sadoveanu M.	45, 47, 194
Sanda G.	27
Semaca A.	195
Senic V.	196
Sergiu I.	352
Sorescu G.	233
Stan A.	325
Stan I.	325
Stețcu N.	197, 198
Streinu V.	83
Șerban G.	12, 13, 28, 33, 48, 49, 161-163, 235, 309, 329
Slabu Gh.	287
Șleahțițchi Maria	236
Șpac I.	185
Tecuci Alexandru	257
Tiutiuca D.	237
Tiutiuca V.	237
Toncovidov V.	258
Turcu C.	200
Țăranu P	238, 239

Țurcanu N.	259
Ursu G.G.	27
Ungureanu Gh.	101
Vacariu Dumitru	95
Vasilenco I.	2, 3, 5, 43, 123, 137, 164-167, (224), 288, 289
Vianu T.	168-171
Vîrgolici T.	13, 15, 29-31, 83, 172-175, 240, 241, 260
Vrabie G.	331
Zamfir M.	40, 90, 332, 333
Василенко И.	176-178, 290, 291
Ковчегов П.	179, 180, 261, 262, 292, 293, 354
Коробан В.	180, 294
Крачун Т.А.	338
Негруци К.	(242)
Сержиу И.	355
Стамати К.	(242)
Табакару Д.Н.	242
Чимпой Михай	182
Штивельман М.	243